Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● 15 ноябрь, 1985 йил ◆ № 220 (8710). ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII съезди

БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАЙЛИК!

Қўшимча маҳсулот

ЎЗБЕКИСТОН химия машинасозлиги заводи меҳнат аҳли «КПСС XXVII съезди шарафига — 27 зарбдор ўн кунликлар» шиори остида бошланган социалистик мусобақада фаол қатнашмоқда.

Корхона барча цехлари ва участкалари ишчиларининг фидокорона меҳнати туфайли ишлаб чиқариш ҳажми тўхтовсиз ортиб бормоқда. Бунда меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан кўрилган тадбирлар катта роль ўйнамоқда. Бу ишчи-хизматчилар сонини кўпайтирмаган ҳолда маҳсулот ишлаб чиқариш жами ҳажмининг 3,8 процент ортишига эришиш имконини берди.

Машинасозлар шу йилнинг ўтган ойларида маҳсулот реализация қилиш планини 103 процент қилиб адо этдилар. Унинг ўтган йилдагига нисбатан 5,3 процент ортиши таъминланди. Товар маҳсулотини ишлаб чиқариш топшириғи эса 0,8 процент зиёдаси билан уддаланди. Меҳнат унумдорлиги салкам 1 процент ортди.

М. МАҲМУДОВ.

Тинчлик фондига

АНГРЕНДАГИ 72-автокорхона коллективи юк ташиш ҳажмини йилдан-йилга кенгайтирмоқда. Бу ерда, айниқса ёнилғини иқтисод қилишга катта аҳамият берилмоқда. Беш йиллик бошидан бери автотранспортчилар ўнлаб тонна бензин ва дизель ёнилғисини иқтисод қилишга эришдилар.

Ишчилар октябрь ойи охирида шанбалик уюштириб, тушган 1900 сўм маблағни совет Тинчлик фондига ўтказишди. Шанбалик куни 40 минг тонна халқ хўжалиги юклари ташилди. Бу эса оддий иш кунларидагидан бирмунча кўпдир. Ҳайдовчилардан И. Раҳматов, Г. Семенов, Ж. Сулаймонов, В. Беляев, В. Келлер, Ю. Корнишевларнинг тинчлик рейсидаги меҳнатлари алоҳида таҳсинга сазовордир. Шунингдек М. Мингалиев ва А. Рисқулов бошчилигидаги бригадалар коллективлари ҳам шу куни юқори натижаларни қўлга киритдилар. Юкларнинг асосий қисми тежалган ёнилғи ҳисобига ташилди.

Автокорхона коллективи шу кунларда ўн биринчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун курашмоқда.

Э. КЛЕЙН.

«ГОСКОМСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»нинг Янгийўл районидаги ремонт устахонаси коллективи айни кунларда областимиз хўжаликларидан келтирилган ҳайдов тракторлари ремонтини якунлашмоқда. Шу кунгача колхоз ва совхозларга сифатли ремонтдан чиқарилган 450 дан зиёд ҳайдов тракторлари жўнатилди. Суратларда: (чапдан) ремонтдан чиқарилган трактор тайёрлик чизиғига қўйилмоқда; устахона мудири (ўртада) Абдували Иброҳимов техник назорат бўлими мастери Бахтиёр Маҳамадалиев билан ремонт сифатини кўздан кечирмоқда; устахонанинг бош йиғув конвейери.

В. Сироткин фотолари.

М. С. ГОРБАЧЕВ НОБЕЛЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ КОНГРЕССИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 13 ноябрь куни Кремлда тинчлик Нобель мукофоти лауреатларининг 25—27 октябрда Голландиядаги Маастрихт шаҳрида бўлиб ўтган конгресси делегациясини қабул қилди. Делегация составида Нобель мукофотининг лауреатлари Жорж Уолд (АҚШ), Тео Книппенберг, Сузана Габриель (Нидерландия), Нобель мукофоти лауреатлари федерациясининг секретари Алоис Энглендер (Австрия) бор эди.

Учрашувда СССР Фанлар академиясининг президенти А. П. Александров, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти Е. П. Велихов, СССР Фанлар академияси умумий физика ва астрономия бўлимининг академик-секретари, Нобель мукофоти лауреати А. М. Прохоров ҳозир бўлдилар.

Делегация М. С. Горбачевга Нобель мукофоти лауреатлари конгрессининг М. С. Горбачев ва АҚШ президенти Р. Рейган номига мурожаатномасини топширди. Мурожаатномада бундай дейилади:

«Сизлар инсоният тарихи жараёнини ўзгартириб юбориш учун мислсиз имкониятга эгасиз.

Биз сизларни кенг қамровли қуролсизланишнинг конкрет плани тўғрисида аҳдномага эришилмагунча Женевадан кетмасликка чақирамиз, бу план биринчи навбатда қўйиладиган қуйидаги қадамларни ўз ичига олиши керак:

1. Ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида баёнот бериш.
2. Ядро синовларини батамом тақиқлаш, бу ишни ядровий портлатишларни ўзаро тўхтатиб қўйишдан бошлаш.
3. Космик фазони ҳарбийлаштирмаслик йўлини изчиллик билан ўтказиш.
4. Ядро қуролини тезроқ йўқ қилиб ташлаш йўлидаги биринчи қадам сифатида унинг запасларини анча миқдорда қисқартириш.
5. Ядро уруши тасодифан чиқишининг олдини олиш учун биргаликдаги механизмни вужудга келтириш.

Президент Эйзенхауэр бир вақтлар айтганидек, қуролланиш пойгаси ҳар куни очларнинг нонини тортиб олади.

Ҳозирги вақтда хавфсизликка эришиш йўли фақат қуролсизланиш орқали ва муносиб инсоний ҳаёт кечиришни таъминлаш орқали ўтади.

Келажак илмий ва технологик билимларнинг йўналишини биргаликда ўзгартиришни талаб қилади.

Тинчликка эришиш идеологияга камроқ зўр беришни, кўпроқ сабр-тоқатли бўлишни ва вужудга келаётган муаммоларни халқаро ҳамкорлик асосида ҳал этишни талаб қилади.

Ҳозирги вақтда мардлик урушга тайёргарлик кўриш учун эмас, балки тинчликка эришиш учун керак бўлади».

Ж. Уолд мурожаатномани топшириб, Қўшма Штатларда тинчлик тарафдорларининг ҳаракати кенг қулоч ёзганини таъкидлади. Жамоатчилик фикрини билиш мақсадида ўтказилган савол-жавоблар ҳам шуни тасдиқлаб турибди, деди у. Масалан, американликларнинг 70 процентидан 80 процентигача ядро қуроли аслахахоналари кўпайтирилмаслигини талаб қилиб чиқмоқда. Қуролланиш пойгаси АҚШнинг миллий манфаатларини таъминлаш учун зарур деган гаплар ҳақиқатда «самовий урушлар» программаси туфайли кўп миллиардлаб фойда олишни умид қилаётган Америка ҳарбий-саноат комплекси манфаатларинигина ифодалайди.

Совет Иттифоқининг сиёсати тинчлик тақдиридан, планетадаги барча болаларнинг келажагидан ташвишланаётган олимларнинг даъватларига ҳамоҳангдир, деди сўзининг охирида Ж. Уолд.

М. С. Горбачев мурожаатномани қабул этиб, делегация аъзолари ҳузурида нутқ сўзлади.

М. С. ГОРБАЧЕВ нутқи

Атоқли олимлар — Нобель мукофотининг лауреатлари имзо чеккан мурожаатномани мамнуният билан қабул этаман. Аввало, шуни айтмоқчиманки, совет раҳбарлари бу мурожаатномани зўр умуминсоний аҳамиятга молик ҳужжат деб ҳисоблайдилар. Унда икки буюк давлатга мурожаат этиб, халқаро ишларда яхшилик сари бурилишни таъминлашга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга, космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олишга даъват қилинганлиги мамлакатимиздаги кайфиятларга ва унинг раҳбарлари амалий ниятларига тўла-тўкис мос бўлиб тушади.

Бизнинг давримизни ҳеч бир муболағасиз бурилиш даври деса бўлади. Ҳозир инсоният шундай маррага етиб келдики, энди қарорлар қабул қилишда алоҳида ақл-заковат, ҳаракатларда вазминлик ва сиполик, фақат ўз манфаатларинигина эмас, шу билан бирга бутун дунё ҳамжамиятининг манфаатларини ҳам эътиборга олиш талаб қилинади. Менинг назаримда, Нобель мукофотининг лауреатлари кўтариб чиққан ташаббусга ҳам айни мана шу тушунча асос бўлган.

Биз СССРда ҳозир ядро қуролини, айниқса унинг тобора даҳшатли турларини бундан буён ғамлаш йўлларини тўсиб қўйишдан ҳамда айни вақтда космосга қурол билан чиқиладиган эшикни тақа-тақ беркитиб қўйишдан ҳам зарурроқ ва муҳимроқ вазифа йўқ, деб ҳисоблаймиз. Бу фикр бизнинг қарашларимиз ва таклифларимизга мос бўлиб тушади. Биз бир неча кундан кейин Совет—Америка учрашувига шу фикр ва таклифлар билан йўл оламиз.

Биз учрашувга очиқ-ойдин ва ҳалол ёндашамиз. Биз барча давлатларнинг, аввало СССР ва АҚШ каби мамлакатларнинг раҳбарларига тушадиган масъулиятни тўла англаган ҳолда Женевага тўпланамиз. Биз жиддий ва самарали ишлаш учун борамиз ва, айтишим керакки, салмоқли таклифларни ўртага қўямиз.

Совет Иттифоқи — учрашув замонамизнинг марказий масалаларини ҳал этишга — халқаро тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга, СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни соғломлаштиришга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, бу пойгани космос кенгликларига олиб чиқишнинг олдини олишга амалий равишда кўмаклашиши тарафдоридир.

(Давоми 3-бетда).

◆ ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ

РАЙОН пахтакорлари йиғим-теримни уюшқоқлик билан ташкил этиб, техникадан унумли фойдаланиш учун курашиб, пахта тайёрлаш планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Давлатга шу кунга қадар 59 минг 210 тоннадан ортиқ пахта етказиб берилди. 19 минг 500 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олинди.

Дала гвардиячилари ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилдилар. Машиналар ёрдамида шу кунга қадар 39 минг 300 тоннадан ортиқ «оқ олтин» териб олинди.

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш ва уни йиғиб-териб олиб, давлатга топширишда С. Сегизбоев номли ва «Оққўрғон» совхозлари, «Ленинизм», Вотинцев номли, «Коммунизм» ва «Партия XXII съезди» колхозлари алоҳида ўрнак кўрсатдилар.

Механик-ҳайдовчилар ўртасидаги мусобақада Р. Ғозиев, К. Умеров, Ю. Хуснуллин, М. Ковешников сингари ўртоқлар айниқса юқори натижаларга эришдилар. Улар ўз агрегатлари бункерларидан 200—230 центнерга етказиб пахта тўкдилар.

Оққўрғонликлар ўз имкониятларни чамалаб кўриб, давлатга пландан ташқари яна 900 тонна пахта сотиш учун курашмоқдалар.

Айни кунларда йиғим-терим ишлари кузги-қишки тадбирлар билан биргаликда олиб борилмоқда. Келгуси йил ҳосилга пухта замин яратиш учун кураш кучайтириб юборилди.

◆ЎРТА ЧИРЧИҚ

РАЙОН қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга пахта сотиш юзасидан белгиланган социалистик мажбуриятларини бажардилар. Тайёрлов пунктларига 41 минг тонна ўрнига 43 минг тонна пахта етказиб берилди.

Бу ғалабага ҳар гектаридан 37 центнердан ҳосил олган Охунбобоев номли, 36 центнердан хирмон кўтарган Терешкова номли, шунингдек, Карл Маркс, Свердлов номли, «Северний маяк» колхозлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

◆ БЎКА

«Кремль» совхози деҳқонлари ҳам пахта тайёрлаш планини бажардилар. 3150 гектар ернинг ҳар гектаридан 24,9 центнердан ҳосил олинди. Давлатга 7863 тонна «оқ олтин» топширилди.

Меҳнат ғалабасига совхознинг 4-, 6-, 3-, 1-, ва 5-бўлимлари қўшган ҳисса катта бўлди.

Совхоз пахтакорлари давлатга планга қўшимча яна 140 тонна пахта топширишга аҳд қилдилар.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 14 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён машинада (планга нисбатан процент ҳисобида).

Янгийўл	0,29	111,95	—	116,15
Ғалаба	0,06	106,22	0,02	137,67
Пискент	0,27	105,19	—	94,89
Ўрта Чирчиқ	0,30	105,10	—	103,22
Чиноз	0,06	104,21	—	85,05
Коммунистик	0,07	103,39	—	117,72
Бўка	0,15	101,56	0,02	106,84
Оққўрғон	0,10	100,17	0,01	102,00
Бекобод	0,56	93,39	—	58,55
Область бўйича:	0,22	102,51	0,01	101,27

СЪЕЗДОЛДИ ҲУЖЖАТЛАРИ ТАРҒИБ ҚИЛИНМОҚДА

КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, партия Уставига (таклиф этилаётган ўзгартиришлар билан), СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларини муҳокама этиш, пропаганда қилиш ва тушунтириб бериш — масъулиятли сиёсий кампаниядир. Бу жуда муҳим партиявий ҳужжатларни муҳокама этиш ва ҳар томонлама ўрганиш жараёнида меҳнаткашларнинг юксак сиёсий ва меҳнат активлигини авж олдириш, амалий масалаларни ҳал этишга йўналтириш ва омилкорликни таъминлаш, ўзини ...ртиб ва интизомни мустаҳкамлаш, фан ва илғор тажриба ютуқларини жорий қилиш, тежамкорлик режимини кучайтириш, беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш масалалари диққат марказида туриши керак. 13 ноябрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган семинар-кенгашда шу ҳақда гапирилди. Семинар-кенгаш ишида партия ходимлари, лекторлар, олимлар, халқ хўжалиги мутахасссислари, министрликлар ва идораларнинг, ижодий союзларнинг раҳбарлари қатнашдилар. Улар пропагандистлар группаларининг составида республика областларига жўнаб кетишади. У ердаги саноат корхоналари, муассасалар, колхозлар, совхозларнинг меҳнат коллективларида, ўқув юртларида КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил октябрь Пленуми материалларини пропаганда қилиш ва тушунтириш ишларини олиб борадилар.

Семинарда КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими А. И. Лисин, СССР Госплани кичик бўлимининг бошлиғи Р. В. Молотков, СССР Фанлар академиясининг жаҳон экономикаси ва халқаро муносабатлар институти сектори мудири А. Д. Никонов, Ўзбекистон ССР Госплани раисининг ўринбосари И. В. Чиргадзе лекциялар ўқишди.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ЧОРВА ҚИШЛОВИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

◆ Чорвадор ўртоқлар! КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети қарорини амалга ошира бориб, чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун ўзаро социалистик мусобақани кун сайин авж олдирайлик.

◆ Барча фермаларда молларни қишки рацион бўйича озиқлантиришни таъмин этайлик. Бунинг учун мавжуд озуқа цехлари тўла ишга туширилиши керак.

◆ Молларни соғиш, озиқлантиришда кун тартибига қатъий амал қилиш зарур.

◆ Ферма ва комплексларнинг қишга қандай тайёрланганлиги шу кунларда қатъий назоратда бўлсин. Айниқса, сув ва электр таъминотини узлуксиз ташкил этайлик.

◆ Ферма ходимларининг унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитларини яратиб берайлик.

◆ Сут соғувчилар, молбоқарлар ва барча чорвачилик ходимлари меҳнатига улар етиштирган маҳсулотнинг сифати ва миқдорига қараб ҳақ тўлаш қатъий қоида қилиб қўйилиши керак.

◆ Ферма цех партия ташкилотларининг жанговарлигини, коммунистларнинг авангардлик ролини оширайлик.

ФОЙДАЛИ ТАРМОҚҚА АЙЛАНАДИ

ҒАЛАБА районидаги Ҳамза номли колхозда 80-йиллардан бошлаб чорвачилик оқсай бошлади. Гўшт-сут етиштириш планларининг бажарилиши барбод бўлди. Айниқса, қишлов даврида озуқанинг етишмаслиги туфайли соғин сигирлар маҳсулдорлиги кескин камайиб кетди. Хўжаликдаги аҳвол бир неча марта муҳокама қилинганлигига қарамай, ишда ўзгариш бўлмади. Шундан сўнг район партия комитети хўжалик раҳбарларини ўзгартиришга қарор қилди. Колхозга ҳаракатчан мутахассис Мустафо Қаршибоев раис қилиб, Несибели Серикбоева эса партком секретари қилиб сайланди.

Хўжаликдаги барча тармоқлардаги ишни ўрганиб чиққан янги раҳбарлар колхозда ишлаб чиқариш суръатларининг пасайиб кетишида аввало тартиб-интизомнинг бузилаётганлиги сабаб бўлаётганлигини аниқлашди. Иккинчидан, бу ерда кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, улар билан ишлашда қўпол хатоликларга йўл қўйилаётганлиги маълум бўлди. Бу камчиликлар чорвачиликда ҳам содир бўлаётган эди.

Қисқа фурсат ичида фермада мутахассислар составининг яхшиланишига эришилди. Масъул ўринларга тажрибали, ишчан коммунистлар жалб қилинди. Сигирларни сунъий урчитишга эътибор бермаётган, масъулиятни ҳис қилмасдан ишлаётган осеменатор Володя Кан ферма чорвадорларининг қарорига биноан ишдан бўшатилди. Унинг ўрнига Дуйсен Кабачев тайинланди.

Фермадаги эски бинолар бузиб ташланиб, ўрнига 400 бош қорамолга мўлжалланган замонавий молхона қурилди. Моллар яйратиладиган майдонлар қайтадан ремонт қилинди. Каммаҳсулли, жайдари сигирларнинг ўрнини тўлдириш мақсадида 100 бош наслли ғунажин олиб келинди. Кўрилган тадбирлар ўз самарасини беряпти. 8 ойдаёқ чорвачилик соҳасида анча ижобий ўзгаришлар рўй берди.

Ёз ойида Мирзаали Ўринбоев бошчилик қилаётган озуқачилик бригадаси аъзолари қишловга етарли миқдорда ем-хашак жамғариш учун курашдилар. Бригадада ишлаб чиқаришнинг илғор — пудрат усули қўлланила бошлагач, ишда унумдорлик янада ортди. Қишловга пландаги 2163 тонна ўрнига 2288 тонна дағал хашак тайёрланди. 3400 тоннадан ортиқ силос бостирилди. Айни кунларда озуқа лавлагиси жамғарилмоқда.

— Ҳозир бутун диққат-эътиборни соғин сигирлар маҳсулдорлигини оширишга қаратяпмиз,— дейди тажрибали молбоқар Мухтор Мусақулов.— Ҳар бир сигирга ўртача 14—15 озуқа бирлиги ҳисобида емиш берилмоқда. Бу 35 килограмм кўк масса, 10 килограмм силос, 2 килограмм омухта ем, 14—15 килограмм лавлаги деган сўздир. Сарф-харажат ўзини оқлаяпти. Сигирлардан ўртача 9—9,5 килограммдан сут соғиб олинмоқда.

Хўжаликнинг Александра Меденко, Сайёра Ўсарова, Санам Маманазарова сингари соғувчилари ўз қарамоғларидаги говмишлар маҳсулдорлигини 10—11 килограммга етказиб мусобақада пешқадамлик қилишаяпти. Колхозда гўшт етиштиришни кўпайтириш борасида ҳам бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Бўрдоқибоқарлар давлатга ҳозиргача пландаги 56 тонна ўрнига 104,7 тонна гўшт етказиб бердилар.

— Бу ишимизнинг бошланиши,— дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Н. Серикбоева.— Ҳали чорвачиликни рентабелли тармоққа айлантириш учун кўп иш қилишимиз керак. Айниқса, сут етиштиришни кўпайтиришдаги резервларни тўлиқ ишга солишимиз лозим. Чунки, ҳозирги кунда бу соҳадаги топшириқни бажара олмаяпмиз. Айни пайтда чорвачиликда меҳнат қилаётган кадрлар билан ишлашни давом эттирамиз. Чорвадорларга унумли меҳнат қилиб, яхши дам олишлари учун шарт-шароитларни яхшилаймиз. Хуллас, яқин йиллар ичида колхозимизда чорвачилик ҳам фойдали тармоққа айланади.

Б. ЖУМАНОВА.

ОЛИМЛАР ТАВСИЯСИ БИЛАН

Қўйларни сунъий урчитишга тайёрлаш кўплаб қўзи олинишини таъминлашда ҳал қилувчи омиллардан биридир. Шунинг учун ҳам Чиноз районидаги Жамбул номли колхоз чорвадорлари Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти олимлари билан ҳамкорликда бу ишни эрта бошладилар. Август ойидаёқ совлиқлар боқиладиган отарлар белгилаб олинди. Энг соғлом, ёш совлиқлар қолдирилиб қари, жинсий жиҳатдан етилмаган совлиқлар бошқа отарларга қўшилди.

Сентябрь ойида мавжуд қўчқорлар алоҳида текширувдан ўтказилди: 650 тадан 165 таси бракка чиқарилди. Ориқ, касалманд ҳамда шохли ва бўйи калта қўчқорлар фойдаланиш учун яроқсиз деб топилди.

Кўп йиллик тажрибалар шуни кўрсатадики, сунъий урчитиш қўйлар куйикқан вақтини тўғри аниқлаб амалга оширилса қисир қолиши кескин камаяди. Бу — чўпондан ҳушёрлик билан иш олиб боришни талаб этади: қўйлар куйикишга келдими, чўпон уни дарҳол отардан ажратиб олиши зарур. Ана шунда подадаги бошқа қўйларнинг бемалол боқиб юрилишига имконият яратилади.

Бу — имкониятдан самарадорлик билан фойдаланиш учун эса ҳар бир бўлимдаги сунъий урчитиш пунктларининг ишини пухта йўлга қўйиш талаб этилади. Бу жиҳатдан Абдураҳмон Сексенбоев ва Мухтор Доулбоев ўртоқлар бошлиқ бўлимларда кўрилаётган тадбирлар самараси анча яхши бўлмоқда. Бу бўлимлардаги пунктлар сифатли ремонт қилиниб, деворлари оқланди, зарур жиҳозлар ва ускуналар билан таъминланган.

Сунъий урчитиш иши билан Шакар Баянов, Омон Тонгушбоев сингари тажрибали чорвадорлар шуғулланмоқдалар. Улар Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтида ташкил этилган осеменаторларнинг икки ҳафталик курсида ўқиб, Х. Р. Олимжонов, М. Х. Ҳайдаров, Р. С. Негматуллин ва А. Ғ. Ғаниев сингари олимлар ва мутахассисларнинг лекцияларини тинглаб малака оширган эдилар. Назарий билимларни амалиётга муваффақиятли тадбиқ этмоқдалар.

Ҳозир эрталаблари ҳаво совуқ бўляпти. Шунинг учун ҳам сунъий урчитишни соат 10-11-ларда амалга ошириш қатъий қоида қилиб белгиланган. Агар кунлар ҳаддан ташқари совиб, ҳарорат пасайиб кетса сунъий урчитиладиган хоналар, албатта, иситилади.

— Ана шундай масъулиятли кунларда қўйларни боқиш тартиби ва озиқлантириш нормаларига қатъий амал қилиш талаб этилади, —дейди Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти қўйчилик бўлимининг катта илмий ходими, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати С. С. Калантаров, — қўчқорлар рационига алоҳида аҳамият бериш керак. Рацион оқсил моддалар, витаминларга бой ва тўйимли бўлиши шарт. Ҳар бир қўчқор қўйга кунига 2 килограммдан сифатли пичан, бир килограммгача концентрат озуқа, 100 граммдан қизил сабзи ва икки донадан ҳом тухум бериш тавсия этилади. Совлиқ қўйлар яйловда боқилишидан ташқари ҳар куни 300 граммдан ем билан таъминланиши керак.

Чиноз районидаги Жамбул номли совхоз чорвадорлари ўтган йиллардаги қолоқлик доғини ювишни наслчилик ишларини яхшилашдан бошлаб тўғри йўл тутмоқдалар. Улар 1986 йилда ҳар юз совлиқдан пландаги 96 ўрнига ўртача 105 тадан қўзи олишга аҳд қилдилар. Бунинг учун эса шу кунларда пухта замин яратиш, сунъий урчитиш ишларини намунали ташкил этиш, қўйларни қишдан семиз ва беталофат олиб чиқиш зарур.

А. СИЗОВ.

ТЕЖАБ САРФЛАЙДИЛАР

ТОШКЕНТ районидаги Навоий номли колхоз чорвадорлари бу йил чорва қишловига алоҳида тайёргарлик кўришди. Хўжаликда, айниқса, мўл ва сифатли ем-хашак жамғариш учун барча имкониятлар ишга солинди. Натижада ўтган йилгидан 1,5 баравар кўп озуқа жамғарилди. Бошқача қилиб айтганда жами 2961 тонна дағал хашак тайёрланди. Шу жумладан 1500 тонна сенаж, 3600 тонна силос бостирилди. 60 тонна ўт уни ишлаб чиқарилди. 2000 тонна лавлаги тайёрланди.

— Ем-хашак жамғаришда қатъий ҳисоб-китобни йўлга қўйдик,— дейди колхоз зоотехниги Суннат Саъдуллаев. — Шунингдек ем-хашакни сарфлашга ҳам масъулият билан ёндошаяпмиз.

Айни кунларда бутун диққат-эътибор қиш даврида ҳам сигирлардан мўл ва сифатли сут соғиб олишга қаратилмоқда.

Т. ЖЎРАЕВ.

XXVII СЪЕЗДОЛДИ МИНБАРИ

КПСС нинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларини муҳокама қиламиз

ХИЗМАТИМИЗ МАЛАКАЛИ БЎЛСИН

Соғлиқни сақлаш тармоғини янада ривожлантириш, бу соҳани кадрлар билан мустаҳкамлаш, медицина хизмати даражасини ошириш, партиянинг янги таҳрирдаги Программасида таъкидланганидек: «аҳолини ёппасига диспансеризациядан ўтказиш системасини жорий этиш» муҳим социал масалалардан биридир.

Областимизда бу ишлар қандай бораётганлиги ҳақида махсус мухбиримиз С. ҲАСАНОВ область соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Матлуба Файзуллаевна БЕКНОЗОВАга бир неча саволлар билан мурожаат қилди:

«Тошкент ҳақиқати» мухбири саволларига жавоблар

— Матлуба Файзуллаевна, ўн биринчи беш йиллик мобайнида соғлиқни сақлаш тармоғининг моддий базасини мустаҳкамлаш ва аҳолига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш борасида қилинган ишлар ҳақида нималар дея оласиз?

— Мазкур беш йиллик областда медицина хизматини яхшилашга партия, совет ташкилотларининг ғамхўрлиги ҳар қачонгидан кўпроқ ортганлиги билан характерлидир. Бу вақт мобайнида соғлиқни сақлаш системасининг бюджети аввалги беш йилликка нисбатан 16,3 миллион сўмга ортди ва 1985 йилда 86,5 миллион сўмни ташкил этди. 19 касалхона, 1810 ўринли қўшимча шифохона ва смена давомида 2500 беморга хизмат кўрсата оладиган поликлиникалар фойдаланишга топширилди. 4 та сут маҳсулотлари ошхонаси, 3 та район санитария-эпидемиология станцияси биноси, 16 дорихона қуриб битказилди. Қатор қишлоқ медицина пунктлари, хусусан 43 та амбулатория, 25 та фельдшерлик пункти қулай биноларга кўчирилди. Улар малакали мутахассислар билан таъминланди.

Область даволаш муассасаларининг 280 та санитария машиналари, 7 миллион 848 минг сўмлик медицина аппаратураси ва ускуналари билан таъминланганлиги ҳам бу соҳани равнақ топтиришга эътибор ортганлигини кўрсатувчи ёрқин далиллардир. Моддий базанинг мустаҳкамланиши, медицина хизмати ихтисосликларини кўпайтириш ва такомиллаштиришга замин яратди. Аҳолига кардиология, неврология, офтальмология ва онкология хизмати кўрсатиш сезиларли даражада яхшиланди. Ангрен шаҳри, Бўка, Коммунистик районларида янги бўлимлар очилди, диагностика, профилактика ҳамда қайта даволаш кабинетлари иш бошлади. Бу жойларда, шу жумладан Калинин райони, Янгийўл шаҳрида аҳолини диспансеризациядан ўтказишда уюшқоқликка эришилди.

Ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш борасида ҳам аниқ тадбирлар амалга оширилмоқда. Оҳангарон районида 60 ўринли наркологик бўлим корпуси қурилади, Олмалиқ шаҳридаги мавжуд наркология маркази эса кенгайтирилади. Ҳамма шаҳар ва районларда наркология постлари ортади.

Область санитария маорифи уйи қошида даволаш муассасаларининг врачларидан иборат лекторлар тайёрлаш курси ташкил этилганлиги ҳам бу борадаги муҳим қадамдир.

Программада «аҳолини... оналар ва болалар соғлиғини сақлаш муассасалари... билан таъминлаш»га алоҳида эътибор берилаётганлиги айни муддаодир. Биз буни халқимизга бўлган навбатдаги ёрқин ғамхўрлик тимсоли деб биламиз.

Шуни алоҳида айтиш керакки, областда соғлиқни сақлашнинг барча тармоқлари ҳали бирдай равнақ топяпти, деб бўлмайди. Қишлоқ шифохоналарида ёш болали оналарни даволаш ишларини кескин яхшилаш зарур. Профилактика ишлари ҳам ҳозирги талаблардан анча орқада. Қишлоқ участка касалхоналари, медицина пунктларида беморларга кўрсатилаётган хизмат даражаси паст. Дори-дармонлар етишмаслиги, антисанитария ҳолатлари тўғрисида меҳнаткашлардан келаётган хат ва шикоятлар буни яққол кўрсатиб турибди.

Баъзи шифохоналар коллективлари ўртасида рўй берган келишмовчиликлар, айрим раҳбарлар орасидаги манманлик, ўзбошимчалик ҳоллари ишимизга катта тўсқинлик қилаётганидан ҳам кўз юммаслигимиз керак.

— Ана шу фикрингизни янада ойдинлаштирсангиз. Хусусан область соғлиқни сақлаш бўлими Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини бажариш йўлида қандай тадбирларни амалга оширгани ҳақида гапириб берсангиз.

— Пленум қарори соғлиқни сақлаш органлари ходимлари учун ҳам амалий иш программаси бўлиб қолди. Унинг кўрсатмалари ва талаблари асосида биз раҳбар кадрлар сафини ишчан, ўз-ўзига талабчан, камтар ва пухта мутахассислар ҳисобига мустаҳкамладик. Шифокорлик шаънига доғ туширган, ўз бурчига, қасамёдига хиёнат қилган кишиларга нисбатан жиддий чоралар кўрилди. Масалан, Янгийўл шаҳар стомотология поликлиникасининг врачи Н. Абдуллаев, техниги Т. Сулаймоновлар қимматбаҳо металлдан тиш қуйиш қоидаларини бузганликлари учун жиноий жавобгарликка тортилдилар. Ангрен шаҳар санитария-эпидемиология станциясининг бош врачи И. Галко эса ишга масъулиятсизлиги, коллективда меҳнат интизомини бўшаштириб юборганлиги учун вазифасидан четлатилди. Ўз манфаатини ўйлаб медицина товарлари ва дори-дармонлар тақсимотида йўл қўйган қўпол хатолари туфайли Ғалаба районидаги 153-дорихона мудири А. Нурмуҳамедов ҳам худди шундай чорага лойиқ деб топилди.

Область соғлиқни сақлаш бўлими ишда мансабини суиистеъмол қилиб, бошқаларни қақшатган баъзи раҳбарларга нисбатан ҳам муросасиз бўлди. Тошкент гўшт комбинати медицина-санитария қисмининг собиқ бошлиғи Б. Серикбоев адолатсизликка йўл қўйди. У қилдан қийиқ қидириб ўз ходимини ишдан бўшатди. Текширишлар натижасида бош врачнинг қўполлиги, молиявий интизомга ҳам риоя қилмай қўйганлиги ҳақидаги фактлар аниқланди. Манманлик, бошқаларни назар-писанд қилмаслик Б. Серикбоевга қимматга тушди. У ишдан четлаштирилди.

Маълумки, қаерда меҳнат интизоми бўш бўлса, раҳбар кадрлар ишга масъулиятсизлик билан қараса шу ерда одамларга, аниқроғи бизнинг ишда беморларга эътибор сусаяди. Олмалиқ, Чирчиқ шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимларининг айрим шифохоналарида худди шундай фактлар содир бўлди. Натижада меҳнаткашлардан турли ташкилотларга шикоятлар оқими кўпайди. Область партия комитети, область соғлиқни сақлаш бўлимининг бу хатларга алоҳида эътибор билан ёндошишлари натижасида ҳозир аҳвол бир мунча ўзгарди. Эндиликда шифохоналар коллективлари орасида интизом мустаҳкамланиб бормоқда. Биз бундан буён ҳам ўз ишимизни худди шу йўсинда олиб бораверамиз.

— Сўзингиздан сезилиб турибдики, медицина ходимлари орасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, касбига масъулиятни оширишга эътибор кучайтирилган. Бу яхши, албатта. Ана шу талаблар областимиз учун энг масъулиятли бўлган шу кунларда — пахта йиғим-терими мавсумида қандай самара бераяпти?

— Ҳар йилгидек бу йил ҳам область соғлиқни сақлаш ходимлари йиғим-терим мавсумида меҳнаткашларга медицина хизматини яхшилаш борасида актив иштирок этишаяпти. Шаҳар ва райондаги соғлиқни сақлаш бўлимларида махсус штаблар тузилган. Область касалхонаси поликлиникаси ва бошқа йирик даволаш муассасаларида эса зудлик билан ёрдам кўрсатиш группаларини ҳам ташкил этганмиз. Шу кунларда 780 нафар медицина ходими пахтакорларга хизмат кўрсатишга жалб этилган. Районлар марказий касалхоналарида ташкил этилган 15 та кўчма амбулатория график бўйича хўжаликларда бўлиб меҳнаткашларга тиббий ёрдам кўрсатмоқда.

Бу йил қишлоқ даволаш муассасаларини дори-дармон билан таъминлашга эътибор кучайтирилди. Йиғим-терим мавсумида область хўжаликларига 4000 дан ошиқ универсал, 820 та транспорт учун мўлжалланган, 2820 та оналик ва болалик муҳофазаси учун махсус аптечкалар тайёрлаб берилди.

Хуллас, йиғим-терим мавсумида ҳам, умуман ҳар вақт, уюшқоқлик, юксак интизом ва масъулият билан ишлашни шу кунлардаги жанговар, долзарб вазифа деб биламиз. «Совет кишилари соғлигини мустаҳкамлаш, уларнинг актив умрини узайтириш энг муҳим ишдир. Партия шаҳар ва қишлоқ аҳолисининг барча хилдаги юқори малакали медицина хизматига эҳтиёжини ҳамма ерда ва тўла қондиришга, бу хизмат сифатини тубдан оширишга эришиш вазифасини қўяди», дейилади Программа лойиҳасида.

Биз шифокорлар партия белгилаб берган ана шу режалар асосида халқимизга ҳар қачонгидан ҳам яхши хизмат қилишга ҳаракат қилаверамиз.

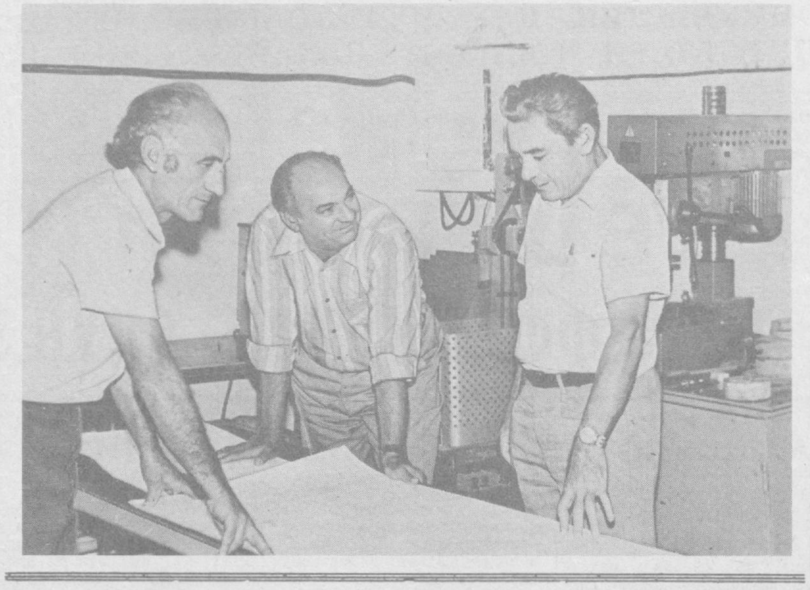

КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга кенг ўрин берилган. Ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси мутахассислари ҳам Ўрта Осиё республикаларида қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш учун янги замонавий техника яратишга муносиб ҳисса қўшмоқда. Суратда: бюро тадқиқотчиларидан бир гуруҳи: (чапдан ўнгга) Э. Рефатов, Н. Асанов ва Г. М. Дасов.

В. Зоткин фотоси.

ТАРБИЯВИЙ ИШНИНГ МАРКАЗИ

Шийпонда суҳбатлар

— Аввал келишиб олганимиздек, бугун КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасининг «Партиянинг иқтисодий стратегияси» бўлими ҳақида суҳбатлашамиз...

Абдураҳим Нодиров шундай дея, дала шийпонига тўпланган пахтакорларга диққат билан разм солиб чиқди. Улар сиёсий ахборотчининг суҳбатини берилиб тинглашарди.

— Программа лойиҳасида ердан фойдаланишни яхшилаш ва унинг унумдорлигини ошириш, барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ва чорвачилик маҳсулдорлигини анча ўстиришга эришиш зарурлиги алоҳида таъкидланган,— давом этди А. Нодиров.— Бу соҳада хўжалигимизда анчагина ишлар қилинмоқда. Кейинги ўн-ўн беш йил ичида пахта ҳосилдорлиги сезиларли даражада ортди. Мана, бригадангиз аъзолари бу йил 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар. Меҳнат шижоатингиз бу марра албатта эгалланишидан далолат беряпти. Колхозда иккинчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажардингиз. Йил бошида эса кўпчилик сизларни қолоқлар сафидан чиқа олмайди, деб ўйлашганди.

Ҳа, Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Турсунали Пўлатов бошлиқ 6-бригадаси аъзолари ўтган йили планни бажаролмай доғда қолишганди. Бунинг асосий сабаби коллективда меҳнат интизомининг бўшашиб кетганлигида эди. Хўжаликнинг бошқа бригадаларида экин майдонларининг асосий қисми уруғ қадашга тайёрлаб қўйилган бир пайтда бу бригадада ерларни энди текислашга киришилаётганди.

Колхоз партия комитетининг мажлисида бригадаларга тайинланган сиёсий ахборотчилар тасдиқланаётганда Абдураҳим Нодировга коллективда интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бериш зарурлиги уқтирилди. У колхоз раисининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари лавозимида ишлар, партия сиёсий маорифи шохобчасида «КПСС тарихи курси»да пропагандистлик қиларди. Шунга қарамасдан А. Нодиров бу партия топшириғини бажаришга ҳам астойдил киришди.

Сиёсий ахборотчи бир неча кун бригадада бўлиб, аҳволни чуқур ўрганди. Шунда бригада аъзоларининг айримлари ишга хоҳлаган пайтда чиқиб, хоҳлаган вақтда кетишлари маълум бўлди. Тарғиботчи интизомни бузувчиларнинг ҳар бири билан суҳбатлашиб чиқди. Уларнинг айримларини кўпчилик ўртасида изза қилишга ҳам тўғри келди.

А. Нодиров бригада дала шийпонида колхозчиларнинг дам олишлари учун зарур шароитлар яратилиши учун ҳам жонкуярлик кўрсатди. Унинг ташаббуси билан бу ерга беш километр масофадан электр олиб келинди. Шундан сўнг шийпон шинам безатилди, радио ва телевизор ўрнатилди.

Тарғиботчи бу ерда ҳар уч-тўрт кунда ўтказиб турган суҳбатларида илғорлар тажрибасини оммалаштиришга катта эътибор берди. Ғўзани суғориш пайтида бу ишда катта тажриба орттирган М. Мирхалилов ва А. Араповларнинг экинни обиҳаётга қондириш соҳасидаги илғор иш усулларини гапириб берди. Сиёсий ахборотчи коллектив ўртасида механик-ҳайдовчилар А. Тўрахонов ва Ш. Ўтаев, чевар теримчилар Г. Пўлатова, З. Мирхалилова, Р. Сулаймоноваларнинг меҳнатга коммунистик муносабатда бўлаётган кишилар сифатида тилга олади.

— Коллективимизда меҳнат интизоми мустаҳкамланиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирилганлиги ва уни йиғиб-териб олиш яхши йўлга қўйилганлигида тарғиботчимиз Абдураҳим Нодировнинг ҳиссаси катта, деб ҳисоблайман,— дейди бригада бошлиғи Т. Пўлатов.— У пахтакор ва механизаторларимизни фидокорона меҳнатга руҳлантириб турибди.

А. НОСИРОВА.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида жамоат ташкилотлари ролини оширишга катта аҳамият берилган. Уларнинг экономикани ривожлантиришга таъсирини кучайтириш мақсадида лойиҳа иккинчи қисмининг «Социалистик ишлаб чиқариш муносабатларини, бошқарув системасини ва хўжалик юритиш методларини такомиллаштириш» бўлимидаги «Тежамкорлик, халқ маблағларини омилкорона сарфлаш, ҳар бир сўмдан оқилона фойдаланиш, хўжасизликни тугатиш, ҳар хил унумсиз ҳаражатлар ва нобудгарчиликларни бартараф этиш — умумпартия, умумхалқ ишидир, ҳар бир меҳнат коллективининг, ҳар бир ходимнинг ишидир» деган сўзлардан сўнг **«Юқори хўжалик ташкилотлари ва план органлари бу масалаларни ҳал этишда меҳнат коллективлари, касаба союз ташкилотларининг фикри билан ҳисоблашишлари шарт»** деган жумлани қўшимча қилишни таклиф этаман.

А. МАСЛОНОВ,
Калинин районидаги Свердлов номли совхоз касаба союз комитетининг раиси.

— ● —

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасининг «Агросаноат комплексини ривожлантириш ва Озиқ-овқат программасини амалга ошириш» бўлимида «Деҳқончилик ҳосилдорлиги ва барқарорлиги анча оширилсин, шу мақсадда тупроқнинг унумдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилишнинг интенсив технологияларини жорий этиш юзасидан комплекс тадбирлар амалга оширилсин» деган сўзлардан сўнг **«Колхоз ва совхозларда алмашлаб экиш тўла жорий этилсин»** деган жумлани қўшимча қилишни таклиф этаман. Алмашлаб экишнинг экинлар ҳосилдорлиги ва тупроқ унумдорлигини оширишдаги аҳамияти эса ҳаммага маълум.

И. ИКРОМОВ,
Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи.

ОБЛАСТДА ЛЕКТОРЛАР КУНИ

Ҳозир КПСС XXVII съездига тайёргарлик кўришнинг энг масъулиятли босқичи бошланди. Партия ташкилотлари ва меҳнат коллективларида КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳалари муҳокама этилмоқда.

Партиянинг съездолди ҳужжатларини пропаганда қилиш ва тушунтиришда оғзаки агитация кадрлари — лекторлар, агитаторлар ва сиёсий ахборотчилар олдида катта вазифалар турипти. Улар бу муҳим сиёсий кампанияни уюшқоқлик билан ўтказишда партия ташкилотларига ҳар тарафлама кўмаклашишга даъват этилганлар.

Бу ҳужжатларни меҳнат коллективларида кенг пропаганда қилиш ва тушунтириш мақсадида кеча областда лекторлар куни ўтказилди. Тарғибот ва ташвиқот ишларини олиб боришга Ўзбекистон ССР Фанлар академияси илмий-текшириш институтлари, олий ўқув юртларининг олимлари ва ўқитувчилари, «Билим» жамиятининг лекторлари жалб этилди. Улар областимизнинг барча шаҳар ва районларига жўнаб кетишдан аввал область партия комитетидаги семинар-кенгашда иштирок этдилар.

Лекторлар куни қатнашчилари халқ депутатлари область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, область план комиссиясининг раиси Т. Йўлдошевнинг область халқ хўжалигида ўн биринчи беш йиллик планлари бажарилишининг бориши ҳамда областни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган плани лойиҳаси ҳақидаги докладини тингладилар.

Семинар-кенгашда область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев иштирок этди.

Лекторлар кунида 300 дан кўпроқ тарғиботчи ва ташвиқотчи қатнашди. Меҳнат коллективларида съездолди ҳужжатларини пропаганда қилиш ва тушунтиришда улар билан биргаликда партия комитетларининг докладчилари ва лекторлари, агитаторлар, сиёсий ахборотчилар, «Билим» жамияти аъзолари ҳам иштирок этдилар.

Бурчимизга содиқмиз

Сўз—колхоз партия комитетининг секретарига

КПСС Устави лойиҳасида коммунистнинг бурчлари ҳар томонлама ва тўлиқ ифодалаб берилган. Лойиҳада ёзилганидек, ҳар бир коммунист партиянинг бош йўлини ва директиваларини қатъият билан, оғишмай амалга ошириши, партиянинг сиёсатини рўёбга чиқариш учун меҳнаткашларни уюштириши, меҳнатга ҳалол, ижодий муносабатда бўлиши, юксак уюшқоқлик ва интизомлилик намунасини кўрсатиши лозим.

Бу ҳаётий талаблардир. Уларга тўла амал қилганда гина ишлаб чиқаришни интенсив ривожлантириш, умумий юксалишни таъминлаш мумкин. Колхоз партия ташкилоти ўз фаолиятида коммунистлар томонидан Устав талаблари қандай бажарилаётганлигини мунтазам назорат қилиб келяпти. Партком мажлисларида, умумий йиғилишларда Устав талабларини бажариш бўйича коммунистларнинг ҳисоботлари тез-тез тинглаб борилаяпти. Бундай талабчанлик ишимизда яхши самаралар бермоқда.

Коллективимиз партия XXVII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этиб, районда биринчилар қатори давлатга сабзавот сотиш йиллик планни адо этди. Планидаги 6300 тонна ўрнига 6700 тоннадан кўпроқ маҳсулот етказиб берилди. Бу билан мажбурият ҳам ортиғи билан бажарилди.

Бошқа соҳаларда ҳам яхши натижаларга эришмоқдамиз. Давлатга кўзда тутилганидан 30 тонна гўшт, 20 минг дона тухум кўп топширилди. Чорва моллари маҳсулдорлигини кескин ошириб бораётган ферма ходимлари СССР қишлоқ хўжалиги министрлиги ва тармоқ касаба союзлари Марказий Комитетининг фахрий ёрлиғи билан тақдирландилар. Қўлга киритилаётган ютуқларнинг ҳаммасида коммунистларимизнинг муносиб ҳиссалари бор.

Йил бошида бир группа коммунистларимиз янги ташаббуслар билан чиқдилар. Абдулҳай Абдуазизов бошлиқ бригада аъзолари чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш мақсадида гектар бошига 200 центнердан ошириб беда, 500 центнердан озуқа лавлагиси етиштиришга сўз бердилар. Маннон Эркабоев бошлиқ бригада аъзолари эса ҳосили йиғиштириб олинган майдонларга кўкат экишни таклиф этдилар. Бу билан суғориладиган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини янада ошириш йўлида муҳим қадам ташланди. Шуни айтиш керакки, ташаббус бошлаган коммунистларнинг барчаси ўз сўзларининг устидан чиқишди.

Цех партия ташкилотлари меҳнатда илғор, жамоат ишларида актив кишилар ҳисобига коммунистлар сафини кенгайтириб боришга алоҳида аҳамият беряпти, мураббийлар масъулияти тобора оширилмоқда. Шу ўринда КПСС Устави лойиҳасининг бешинчи бандидаги «рекомендация берувчилар рекомендация қилинган кишиларнинг сиёсий, ишчанлик ва аҳлоқий хислатларига доир характеристиканинг объективлиги учун партия ташкилотлари олдида жавобгардирлар, уларнинг ғоявий-сиёсий ўсишига ёрдам берадилар», деган сўзлар ниҳоятда тўғрилигини таъкидламоқчиман.

Партия ташкилотимизда рекомендация берувчи коммунист рекомендация қилинган киши учун ҳамиша жавобгардир. Бизда тажрибали коммунистларга партия аъзолигига кандидатлар ёки ёш коммунистларни бириктириб қўйиш яхши анъанага айланган. Масалан, бош агроном Турғун Маҳмудов ёш колхозчи Комилжон Тиллаевга рекомендация берган эди. Шундан сўнг устоз билан шогирд ўртасидаги муносабатлар яна ҳам чуқурлашди. Тажрибали коммунист Т. Маҳмудовнинг ёрдами билан Комилжон Тиллаев бор имкониятларни ишга солди, кандидатлик муддатини муваффақиятли ўтади. Ҳозирги кунда ҳам рекомендация берган коммунист ўз шогирдининг камол топиши устида қайғуряпти. Яқинда К. Тиллаев 9-бригадага бошлиқ этиб тайинланди. Айни пайтда у Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида ўқишни ҳам давом эттиряпти.

Тажрибали бригада бошлиғи Неъмат Илҳомов эса бригада аъзоси Абдумурод Қувватовга мураббийлик қилмоқда. Н. Илҳомов ўтган йили ўз ташаббуси билан колхозда қолоқ ҳисобланган 1-бригадага ўтиб ишлаш истагини билдирди. Ўз ўрнига эса ёш коммунист А. Қувватовни тавсия этди. Бу ишонч шараф билан оқланмоқда.

Йиғилишларимизда ҳар бир коммунистнинг фаолияти атрофлича муҳокама этилмоқда. Эришилаётган ютуқлар таъкидланган ҳолда йўл қўйилган камчиликлар юз хотир қилмай танқид қилиняпти. Бўлиб ўтган йиғилишларнинг бирида биз коммунист Р. Қосимбековнинг хулқ-атворини муҳокама қилдик. У кейинги пайтларда спиртли ичимликларга ружу қила бошлаган эди. Йиғилиш танқидий руҳда ўтди. Коммунист деган номга доғ туширган Р. Қосимбеков қаттиқ партиявий жазо олди. Аъзолик бадалини ўз вақтида тўламаган коммунист Ф. Илхомовга ҳам шундай жазо берилди.

Устав талаби ҳар бир коммунист учун қонундир. Биз Уставдаги талаб ва қоидаларнинг бузилишига ҳеч қачон йўл қўймаймиз. Коммунистлар ўз бурчларига ҳамиша содиқ бўлишга даъват этилгандирлар. Шу боисдан ҳам биз партия йиғилишларида Устав талаблари, партия топшириқлари қандай бажарилаётганлигини мунтазам назорат қилиб турибмиз. Коммунистларимиз Устав лойиҳасини пухта ўрганиб, ўз ҳуқуқ ва бурчларини яна ҳам чуқурроқ англаб етмоқдалар.

Д. КАРИМЖОНОВА,
Тошкент районидаги С. Раҳимов номли колхоз партия комитетининг секретари.

БУРЖУА ПРОПАГАНДАСИ УЙДИРМАЛАРИНИ ФОШ ЭТАМИЗ

ҚОНУНИЙ ТАРАҚҚИЁТ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳаси жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Прогрессив йўналишдаги оммавий ахборот воситалари уни шарҳлар экан, лойиҳа коммунистик қурилишнинг барча жиҳатлари объектив суратда ҳисобга олинган ҳолда тузилганлигини эътироф этмоқдалар, уни тинчлик ва бунёдкорлик программаси, деб таърифламоқдалар.

Лекин қилдан қийиқ ахтаришга уринаётган ашаддий антисоветчилар эълон қилинган съездолди ҳужжатларидан социализмнинг қандайдир кризиси деган соҳта хулоса чиқариш пайида бўлмоқдалар. Улар бу уйдирмаларни «асослаш» мақсадида социализмнинг реал ютуқларини камситиб, турмушимиздаги айрим жузъий камчиликларни бўрттириб кўрсатиш учун жон-жаҳдлари билан ҳаракат қиляптилар. Бу «касал» буржуа идеологларига қўндоқда текканлигини яхши биламиз. Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонгандан бери улар совет тузумининг «кризиси»ни каромат қилиб келмоқдалар. Аммо уларнинг даъволари совун кўпигидек йўқ бўлиб кетяпти, Советлар Ватани эса йилдан-йилга қудратли бўлиб бораяпти.

КПСС партия Программасини давр талаби ва тараққиёт қонуниятлари асосида таҳрир қилишга қарор берган экан, бу — биз ўзимизнинг ютуқ ва камчиликларимизга объектив баҳо бера олишимизнинг далолатидир. Олға қараб қилаётган ҳаракатимизнинг турли босқичларида объектив ва субъектив омилларни ҳисобга олиш керак, албатта. Бу — партия турмушининг ленинча қоидаси ва нормаси.

«Кризис»лар хусусида эса шуни айтиш керакки, Ғарбдаги «советшунослар»га баъзи рақамлар эслатиб қўйилса фойдадан ҳоли бўлмасди. Масалан, КПСС учинчи Программаси қабул қилинган даврдан кейинги салкам 25 йил мобайнида мамлакатимизнинг миллий даромади 3,8 баравар ошди. Аҳолининг реал даромадлари 2,5 баравар кўпайди. Ижтимоий меҳнат унумдорлиги 3,2 баравар ўсди.

Бу чорак аср давомида совет кишиларининг деярли ҳаммаси ўз турар-жой шароитларини яхшилаб олдилар. Ҳозир шаҳар аҳолисининг 80 проценти ҳамма қулайликларга эга бўлган алоҳида квартираларда яшаяпти. Пенсионерлар, кўп болали аёлларга талай имтиёзлар берилди. Меҳнаткашларнинг иш ҳақи ошиб бормоқда.

Кўриниб турибдики, совет жамияти планли ривожланиб бормоқда. Кризислар аксинча капитал дунёсини ларзага солаяпти. Ривожланган капиталистик мамлакатларда ишсизлар сонининг кўпаяётганлиги, пулнинг қадрсизланиши, бошпанасизлар сони ортаётганлиги, давлат қарзининг мисли кўрилмаган суръатларда ўсиб кетганлиги бунинг далилидир.

Юқоридаги мисолларнинг ўзи буржуа пропагандасининг социалистик қурилишда қандайдир «кризис» рўй берди, Компартия ўз программасини ўзгартиришга мажбур бўлди, деган уйдирмалари ғирт туҳматдан бошқа нарса эмаслигини исботлайди. Социализм капитализмдан фарқли ўлароқ кризисларсиз жамиятдир. Тараққиёти босқичларида унинг стратегия ва тактикасининг такомиллашуви замон тақозосидир. Мафкуравий муҳолифларимиз эса эски «касал»лари ҳуружга мингач, ойни этак билан ёпишга, ҳақиқатни бузиб кўрсатишга тиришиб ётибдилар. Бироқ уларнинг уринишлари беҳуда. Буржуа идеологларининг уйдирмаларига қарамай, биз коммунизм манзили сари ҳаракатимизни давом эттираверамиз.

Ш. ҚОСИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

М. С. ГОРБАЧЕВ

НОБЕЛЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ КОНГРЕССИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БИЛАН УЧРАШДИ

(Боши 1-бетда).

Ҳозир ақли расо ҳар бир киши уруш хавфининг олдини олиш учун ўзининг шахсий масъулиятини тўла-тўкис англаб олиши айниқса муҳимлигига бизнинг ишончимиз комил. Бинобарин, ядро урушининг оқибатларини, эҳтимолки, бошқалардан кўра равшанроқ тасаввур этадиган олимлар хоҳ ердаги, хоҳ самодаги урушларга қарши ўз фикрини баралла айтиши жуда ўринлидир. Сизлар топширган мурожаатномани мен айни шу маънода тушунаман. Уруш ва тинчлик масалаларида ҳамиша актив позицияда турган ҳақиқий олимларнинг инсонпарварлик анъанасини — Нильс Бор, Альберт Эйнштейн, Фредерик Жолио-Кюри асос солган анъанани мамлакатимиз юксак қадрлайди.

Бизнинг замонамиз — чиндан ҳам илм-фаннинг «олтин даври»дир. Билимнинг чегаралари бениҳоя тез кенгайиб бормоқда. Инсоннинг ақл-заковати микродунёдан космосгача — ҳамма соҳаларга табиатнинг шу қадар чуқур ва сирли маконларига кириб бормоқдаки, ҳали яқиндагина булар эришиб бўлмайдиган бир нарсадек туюлар эди. Билимнинг самараларидан тўла-тўкис фойдаланиш инсоннинг моддий ва маънавий турмушини сифат жиҳатидан бойитиш имконини берган бўлур эди.

Модомики шундай экан, илм-фаннинг оммавий қирғин қуролини яратишга хизмат қилдирилаётган ютуқлари инсон зоти ҳаётининг ўзига таҳлика солаётганлиги йигирманчи асрнинг даҳшатли зиддияти эмасми, ахир!

Уруш ва тинчлик масалаларини эндиликда тараққиёт объектив жараёнининг ўзи олдинги маррага чиқариб қўйди: одамларнинг онгини уйғотиш, уларни қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва тескари буриб юбориш учун, бу қуролларни қисқартириш билан шуғулланиш учун қатъий ҳаракатларга чақириш ишида олимлар, уларнинг обрўли сўзи, мўътабар фикри катта роль ўйнаши мумкин ва лозим.

Сизларнинг мурожаатномангизда ҳозир мардлик урушга тайёргарлик кўриш учун эмас, балки тинчликка эришиш учун кераклиги ҳаққоний равишда таъкидланган. Қуролланиш пойгаси қалтис нуқтага етиб борганлиги учун ҳам бу фикр жуда тўғридир. Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳарбий техниканинг ривожи қурол-яроғлар устидан контроллик ўрнатишни ҳаддан ташқари қийин вазифа қилиб қўйди. Биз шундай чегарага жуда яқинлашиб қолдики, бу чегарадан ўтилса, вазиятни умуман контрол қилишнинг иложи бўлмай қолиши мумкин.

Космосга зарбдор қурол чиқариладими ёки йўқми? — деган масала жуда ўткир бўлиб турибди. Шу саволга қайтариладиган жавоб дунёдаги кўп йиллик ривожланишни олдиндан белгилаб беради. Шахталар остида ва океанлар тубида жойлаштириб қўйилган ракеталар хавфига қўшимча равишда космосдан яна бир ҳалокат хавфи тахлика соладиган бўлса, қандай тинч келажак ҳақида, қандай стратегик барқарорлик ҳақида умуман гапириб бўлади, дейсиз?

Мана шундай ҳолатда ўн-йигирма йилдан кейинги дунёни тасаввур этиб кўринг. Юзлаб километр баландликдаги атмосфера чегараларидан геостационар орбиталарга қадар — ҳамма жойда планетамизда яшовчи барча кишиларнинг боши узра ҳар хил турдаги ядро қуролининг тўлқинлари ўтиб турадиган бўлади.

Американинг «олдинги базалардаги» қуроли қуршовида қирқ йил яшаб келган совет кишилари бу қуролнинг космосга чиқарилиши эҳтимолининг ўзини, ўз бошлари узра, ўз турар-жойлари узра мана шундай қурол хавф солиб туриши истиқболининг ўзини қатъиян рад этадилар.

Ерда ҳам, осмонда ҳам — ўз чегараларида ўзгаларнинг қуроли туришига ҳали одатланмаган оддий америкаликлар бу ҳолатга қандай қарайдилар? Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда кескинлик ҳатто ҳозирги стандартларга биноан ҳам мислсиз қалтис даражага етиб боради, буни назорат қилиш тағин ҳам қийинроқ бўлади, деб ўйлайман.

Космоснинг ҳарбийлаштирилиши ҳар қандай мамлакатда яшовчи кишининг психологиясига оғир юк бўлиб тушади, ялпи беқарорлик ва ишончсизлик муҳитини вужудга келтиради.

Хўш, бу ишлар қай мақсадни кўзлаб қилинмоқда? — деган савол туғилади. Дарвоқе, давлатларнинг территорияси тепасидаги космик фазога бошқа давлатнинг қуролини жойлаштириш фактининг ўзи давлатларнинг суверенитетини бузиш бўлмайдими? — деган саволни бериш ҳам ўринлидир.

Совет кишилари ўз хатларида: башарти АҚШ ҳеч нарсага қарамай, ракетага қарши кўп эшелонли мудофаани ишлаб чиқиш, синаб кўриш ва жойлаштиришга киришадиган бўлса, Совет Иттифоқи нима қилади? — деб тез-тез сўрамоқдалар. Биз СССР стратегик мувозанатни ва унинг барқарорлигини сақлаш талаблари хусусидаги ўз фикримизга мос бўлиб тушадиган самарали жавобни топади, деб бундан илгари уқтириб ўтган эдик. Аммо бу ҳолда қуролланиш пойгасининг янги давраси бошланган бўлур эди.

Шу пайтгача космосда қурол бўлмаганлиги маълум. Башарти у ерда қурол пайдо бўлса, уни қайтариб олиб тушиш бениҳоя мураккаб иш бўлади. Зарбдор космик қуролларнинг яратилиши ердаги ядро қуролининг йўқ бўлиб кетишига олиб боради, деб умид қилиш учун мутлақо асос йўқ. Янги турдаги қуролларнинг пайдо бўлиш тарихи, ҳозирги мавжуд реалликлар бунинг аксини яққол кўрсатиб турибди.

Қуролсизланиш учун, аввалига тиш-тирноққача қуролланиб олиш керак, деган даъвода умуман бирон-бир мантиқ борми? Бошқача қилиб айтганда: ракеталарни йўқ қилиб ташлаш учун ракеталар яратишнинг нима кераги бор, ҳолбуки жуда ишончли, хавф-хатарсиз ва энг муҳими, мақсадга тўппа-тўғри олиб борадиган бошқа йўл — мавжуд ракеталарни қисқартириш ва кейинчалик батамом тугатиб юбориш тўғрисида аҳдномаларга келиш йўли борку, ахир!

Ҳамма нуқтаи назарлардан, қолаверса энг оддий соғлом ақл позицияларидан қараганда ҳам иккинчи йўл бирдан-бир оқилона йўл эканлиги равшан. Биз — шу йўлнинг тарафдоримиз.

Бизнинг мамлакатимиз СССР билан АҚШнинг бир-бири территорияларига етиб борадиган ядровий воситаларини икки ҳисса қисқартиришни таклиф қилаётганлиги сизларга маълум. Биз ядро қуролининг ҳамма синовларини тўхтатдик. Европадаги ўртача олислик ракеталарини ҳам ўз ихтиёримиз билан қисқартирдик. Биз ўзаро ҳужум қилмаслик тўғрисида шартнома тузишга, ядровий ва химиявий қуролдан ҳоли зоналар вужудга келтиришга тайёрмиз.

Музокаралар столида турган кўпгина таклифларимиз каби мана шу қадамларимиз ҳам — умуман ва алоҳида-алоҳида, халқаро вазиятни анча яхшилаш, ядро уруши хавфини камайтириш, тўла ядровий қуролсизланишга йўл солиш имконини беради. Ядро қуролининг абадий таҳликаси остида яшаш — инсоният учун ноҳуш истиқбол эканини жуда яхши тушунамиз.

«Стратегик мудофаа ташаббуси» бундан қутулишнинг қандай йўлини таклиф этади? У «мудофаа» ва «ҳужум» қуроллари, деб аталган қуроллар билан чексиз ва ўзаро тезлаштирувчи қуролланиш пойгасинигина таклиф этади, деган қатъий фикрдамиз.

Мен стратегик мудофаа ташаббусига бир неча бор сиёсий таъриф берган эдим. Унинг бошқа давлатлардан ҳарбий ва технологиявий соҳаларда устунликни таъминлашга уриниш учун очиқдан-очиқ империячилик мақсадларини кўзлашини қайтадан таъкидлаб ўтирмайман. Бошқа бир жиҳатга тўхталиб ўтаман. Стратегик мудофаа ташаббуси технология соҳасида сакрашни таъминлайди, деган гапни айтмоқдалар. Ҳатто бу режанинг амалга оширилиши фан-техника тараққиётига туртки беради, деб ҳисоблаган тақдирда ҳам, бунга нималар эвазига эришилади? деган савол туғилади. Бунга ҳаддан ташқари ҳалокатли қуроллар воситасини яратиш эвазига эришилиши мутлақо равшан. Тобора кўпроқ кишилар, шу жумладан АҚШдагилар ҳам буни англамоқдалар.

Биз фан ва техника тараққиётини жадаллаштиришнинг принципиал бошқа йўли тарафдоримиз, биз — мустаҳкам ва одилона тинчлик шароитидаги технологиявий мусобақа ва амалий ҳамкорлик тарафдоримиз.

Дарвоқе, космоснинг ўзи халқаро ҳамкорликнинг бениҳоя истиқболли майдони эмасми? Ҳозир биз уни илм-фан ва инсоннинг амалий фаолияти манфаатлари йўлида эндигина ўзлаштира бошладик. Аммо қисқа муддатда нақадар кўп натижаларга эришилди! Биринчи йўлдош, биринчи инсон космосга учирилди, биринчи инсон ойга қўнди, Венера ва Марсга йўлдошлар қўндирилди, Веперанинг ажойиб харитаси олинди.

Мана шуларнинг ҳаммаси — илк қадамлар, холос. Космоснинг бепоён уфқларини ўзлаштириш давлатларнинг биргаликдаги муштарак иши бўлиб қолиши керак.

Биз космосдаги тинч ҳамкорликнинг батафсил программасини БМТ муҳокамасига тақдим этдик. СССР жаҳон космик ташкилотини тузишни таклиф этаяпти, бу ташкилот умуминсоний миқёсдаги шу ишда куч-ғайратларни мувофиқлаштирувчи марказ бўлур эди.

Фундаментал илмий тадқиқотлар ва шу мақсадда, масалан, Марсга планеталараро кемалар учириш шу жумлага киради.

Космик тадқиқотларнинг натижаларидан биология, медицина, материалшунослик, об-ҳавони олдиндан айтиб бериш, иқлим ва табиий муҳитни ўрганиш сингари соҳаларда, йўлдошлардан фойдаланиб жаҳоншумул алоқа системаларини вужудга келтириш ва ерни олисдан ўрганиш, дунё океанини ўзлаштириш соҳасида фойдаланиш шу жумлага киради.

Ниҳоят, янги космик техникани, шу жумладан йирик орбитал илмий станцияларни, одам бошқарадиган турли кемаларни биргаликдаги куч-ғайратлар билан вужудга келтириш ва улардан барча халқларнинг манфаатлари йўлида фойдаланиш, истиқболда эса ер атрофи фазосини индустриялаш шу жумлага киради.

Қизиқиш билдираётган давлатлар билан икки томонлама асосда ҳам космосда тинч ҳамкорлик қилишга тайёрмиз, албатта. Бу гап АҚШга ҳам тўла-тўкис тааллуқлидир.

1975 йилда «Союз» ва «Аполлон» кемалари туташтирилганлиги ва бу нарса дунё аҳлини қойил қолдирганлиги эсингизда бўлса керак. Ҳозир ҳам баъзи ишлар қилинмоқда: биз АҚШ олимлари билан биргаликда халқаро «Вега» лойиҳаси доирасида Венерани ва Галлей кометасини тадқиқ қиляпмиз, космик қидирув-қутқарув ишида бошқа мамлакатлар билан бирга қатнашаяпмиз.

Аммо буни биргаликда қилиниши мумкин бўлган ишлар билан мутлақо таққослаб бўлмайди. Бу имкониятлардан фойдаланмаслик оқилона иш эмас.

Америка жамоатчилиги, олимлари, АҚШ конгресси ҳамкорликни қайта тиклашга зўр қизиқиш билан қараётганликлари, конкрет лойиҳаларни таклиф этаётганликлари сезилиб турибди. Биз бу соҳадаги жиддий таклифларни кўриб чиқишга тайёрмиз.

Космосдаги ҳарбий программалар ҳам, тинчлик лойиҳалари ҳам, шу жумладан илмий-тадқиқот ишлари ҳам қимматга тушади. Шу боисдан ҳам тинч ҳамкорлик йўлини танлаб олиш учун катта асослар бор.

Термоядро синтезини ўзлаштириб олиш — халқаро ҳамкорликнинг истиқболли соҳасидир. Бу иш инсониятга чиндан ҳам битмас-туганмас энергия манбаини, ўзига хос қўлбола қуёшни тортиқ қилади.

Бошқариладиган термоядро реакцияси ғоясини академик И. В. Курчатов 1956 йилдаёқ Англияда ўқиган машҳур лекциясида биринчи марта айтганлиги маълум. Ўшанда у Совет олимларининг ишлари билан халқаро жамоатчиликни таништирган эди.

1978 йилдан бери Совет Иттифоқининг ташаббуси билан Ғарбий Европанинг бир қанча мамлакатлари, шунингдек АҚШ ва Япония олимлари иштирокида Венада «Токамак» деб аталган халқаро тажриба термоядро реакторининг лойиҳаси ишлаб чиқилмоқда.

Бундай реакторни, мутахассисларнинг фикрича, нисбатан яқин келажакда, ҳар ҳолда 2000 йилгача қуриш учун реал техникавий имкониятлар мавжудлигини ҳозирнинг ўзидаёқ айтиш мумкин.

Яқинда Парижга қилган визитимиз вақтида тегишли мулоҳазаларни Франция президенти Ф. Миттерангга айтдик. У бизнинг таклифимизга ижобий назар билан қаради. Биз термоядро синтезини амалга оширишда барча манфаатдор давлатларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш мумкин ва зарур деб ҳисоблаймиз, бу нарса энг муҳим жаҳоншумул проблемалардан бири — энергетика проблемасини ҳал этиш имконини беради.

Ҳозирги дунёда мувофиқлаштириш ва ҳамкорлик қилишни талаб этувчи кўпдан-кўп ғоят зарур вазифалар бор. Совет Иттифоқи — фақат инсониятнинг тинчлиги ва тараққиёти манфаатлари йўлида фан-техника тараққиёти ютуқларидан фойдаланишда жуда кенг ҳамкорлик қилинишининг давлатлар куч-ғайратларини бирлаштиришнинг қатъий изчил тарафдори эканини яна бир бор таъкидламоқчиман. Совет Иттифоқи бундай ҳамкорликка тайёрлигини, бу соҳада холис ниятда эканини неча марталаб исбот этганлигига сизларни ишонтира оламан.

Самарали илмий фаолиятингизда, қуролсиз дунё, урушларсиз дунё барпо этиш ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилишдек олижаноб ишингизда сизларга муваффақиятлар тилайман.

(ТАСС).

ЮЗ-ХОТИР ҚИЛМАЙ

ҲИСОБОТ даврида партия ташкилоти бажарган ишларга коммунистлар қандай баҳо бердилар? Мухбиримиз шу савол билан Тошкент тажриба-механика ремонт-экскаватор заводи партия комитетининг секретари А. Низомхўжаевга мурожаат этди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиққан коммунистлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида корхона партия ташкилоти амалга ошираётган бир қатор ташкилий-партиявий ва ғоявий-сиёсий тадбирлар ижобий самаралар бераётганини таъкидлаб ўтдилар.

Ўн ойлик топшириқ барча кўрсаткичлар бўйича ортиғи билан адо этилди. Кўзда тутилганидан 295 минг сўмлик кўп маҳсулот реализация қилинди. Шу давр ичида бошқа хил маҳсулотлар қатори кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажми ва хили ҳам деярли икки бараварга ўсди. Коллектив 17 сентябрда ўн биринчи беш йиллик топшириғи бажарилгани ҳақида рапорт берди. Беш йиллик охиригача қўшимча 2 миллион 630 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдик. Коллектив ноябрь ойининг учинчи ўн кунлигида бу маррага етишни мўлжаллаяпти.

Корхона аҳли ҳисобот даврида уч марта Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлигининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлди. Ҳозир ҳам «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик!» шиори остида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Мусобақада 7- ва 9-цех коллективлари олдинда бормоқдалар.

Партбюро меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва корхонани социал ривожлантиришнинг комплекс планини амалга ошириш масалалари билан жиддий шуғулланмоқда. Лекин биз бу ишлар талаб даражасида бораяпти деб айта олмаймиз.

Комплекс планда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини ошириш, ишчиларнинг самарали ишлашлари учун қўшимча шарт-шароит яратиб бериш кўзда тутилгани кўпчиликка аён. Лекин партия комитети бу план қандай бажарилаётганини қатъий назорат қила олмади. Коммунистларнинг активлигини тўла таъминламади. Шу ўринда Р. Тушаков, В. Желтов, М. Рўзиқулов каби ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригада ва участкаларнинг суст ишлаганлиги йиғилишда қаттиқ танқид қилинди.

Заводни реконструкция қилиш ва социал объектлар қурилиши ишида камчиликлар бор. Тўққиз ой ичида 694 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилиши лозим эди. Бу борадаги план 49 процент, қурилиш-монтаж ишлари плани эса 38 процент бажарилди, холос.

159-қурилиш тресты корхонамизнинг инженерлик-лаборатория корпуси ва мотор цехи қурилишида ишнинг 57 процентини бажарди. Партия ташкилоти эса қурилишни тезлаштиришга етарлича таъсир кўрсата олмади.

Айрим кишилар корхонага бўйсунмайдиган қурилиш ташкилотларига корхона партия комитети таъсир ўтказиши қийин, деган мулоҳазани ҳам билдиришди. Йўқ, партия ташкилоти, коммунистлар ҳамма иш учун масъулдирлар. Қандай мураккаб проблемалар бўлмасин, партия ташкилоти четда қолмаслиги зарур.

Меҳнат интизоми ҳақида фикр юритадиган бўлсак, тартиб яхшиланиб бораётганлигини сезамиз. Шунга қарамай ишга кеч қолиш ҳоллари, прогуллар ҳамон содир бўлмоқда. Ўтган йилнинг тўққиз ойида 108 киши меҳнат интизомини бузганлиги қайд этилган бўлса бу йил 37 киши интизомсизлик қилди. Коммунист П. Черезов раҳбарлик қилаётган цехнинг ўзида 21 иш куни йўқотилди. Демак, ҳамон меҳнат интизомини бузиш ҳоллари давом этаяпти. Коммунистлар эса бундай кўнгилсиз воқеалар билан муроса қилиб келмоқдалар.

Корхона партия ташкилоти катта куч. Унинг ҳисобида 153 коммунист бор. 11 та цех партия ташкилоти ва иккита партия группаси фаолият кўрсатмоқда. Лекин қуйи ташкилотларнинг ҳаммаси ҳам актив ва жанговар деб бўлмайди. 1, 2, 3-цех партия ташкилотлари ишлаб чиқаришга, жамоат ташкилотларига талаб даражасида раҳбарлик қила олмаяптилар. Коммунистларнинг ҳаммаси ҳам доимий ёки мавсумий топшириққа эга эмаслар. Касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларига раҳбарлик форма ва методлари такомиллашмаяпти.

Ҳисобот даврида партия йиғилишлари, бюро мажлислари кун тартибига ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишларни яхшилаш, хўжаликка ва жамоат ташкилотларига раҳбарликни такомиллаштириш бўйича муҳим масалалар қўйилди. Лекин ҳамма вақт ҳам йиғилишларга пухта тайёргарлик кўрилмади. Докладларни тайёрлашда кенг актив жалб этилмади. Кўпчиликнинг фикри жамланмади. Натижада йиғилишлар қизиқарли ўтмади. Шу боисдан ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиққан коммунистлар коллективни тарбиялашда партия мажлислари ролини бутун чоралар билан оширишга эътиборни қаратдилар. Доклад юзасидан музокарада сўзга чиққан 1-цех нормаловчиси О. Комилов, қуюв цехи ишчиси А. Тимченко, механизациялаштириш ва автоматлаштириш бўлими бошлиғи В. Калюжний ва бошқалар ана шу каби масалалар устида тўхталдилар.

Ошкора танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтган ҳисобот-сайлов йиғилиши партия ташкилоти жанговарлигини кучайтиришга, меҳнаткашларни беш йиллик топшириқларини ошириб бажаришга сафарбар этишга, ютуқлар кўламини янада кенгайтиришга хизмат қилади, деб ишонамиз.

БУЮРТМАЛАР КЎП

Трансформатор заводининг энг етакчи — трансформатор цехи коллективи кўпдан кутган вақт келди: бу ерда 1000, 1600, 2500 киловольт-ампер қувватли уч фазали янги трансформатор тайёрлана бошланди.

Янги маҳсулот эндигина ишлаб чиқарилаётган бўлсада, лекин унинг харидорлари анчагина. Бугунгача корхонага келиб тушган буюртмалар шуни исботлаб турипти. Бу буюртмаларни ўз вақтида бажариш мақсадида трансформаторчилар йил охиригача янги маҳсулотнинг 300 тасини тайёрлашга қарор қилишган.

М. МИРАЛИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«НОИНСОФЛАР»

Бекобод ва Бўка районларида мансабини суиистеъмол қилган икки бригадирнинг қилмишлари газетанинг шу йил 29 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳали мақолада танқид қилинган эди.

Бу мақолага Бўка район партия комитетининг секретари М. Мирзаевадан жавоб олинди. Унда райондаги Жамбул номли колхознинг 7-бригадаси бошлиғи Нормамат Назаровнинг ножўя ҳатти-ҳаракатлари тўғри танқид қилинганлиги айтилади. Н. Назаров бригадирлик вазифасидан бўшатилди, КПСС аъзолигига кандидатликдан чиқарилди ва унинг устидан жиноий иш қўзғатилди.

Шунингдек, мақола райондаги барча пахтачилик бригадалари бошлиқлари ва мутахассислари иштирокида муҳокама қилинган. Муҳокамада Жамбул номли колхозда йўл қўйилган хатони такрорламаслик, кўзбўямачилик, давлат мулкини талон-тарож қилишга қарши курашни кучайтириш алоҳида уқтириб ўтилди.

«СЎНГГИ МУҲЛАТ ҚАЧОНГАЧА?»

Газетанинг 12 октябрь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада 74-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна қурувчилари Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози устахонаси қурилишини чўзиб юборганликлари танқид қилинган эди.

Мақолага «Узколхозстрой» область трестининг бошқарувчиси Ч. Жалоловдан жавоб олинди. Унда устахона қурилишида йўл қўйилган камчиликларни тугатиш тадбирлари кўрилаётганлиги айтилади. Жумладан, устахона атрофини ободонлаштириш учун шағал ёткизилмоқда. Устахона эшикларини ремонт қилиш ва иссиқлик қувурларини ёткизиш ишлари давом эттирилмоқда.

Бу ишлар колхоз механиклари ва инженерлари билан ҳамкорликда олиб борилаяпти. Қозонхона ва иссиқлик трассаси қурилишини ноябрь ойининг охиригача тугаллаш учун қўшимча тадбирлар белгиланди.

«Коммунизм» колхози устахона қурилишидаги йўл қўйилган камчиликларни ўз вақтида бартараф этмаганликлари учун 74-кўчма механизациялашган колонна прорабы А. Бобойқулов, ишлаб чиқариш техника бўлимининг бошлиғи М. Миралимов, бош инженери А. Қодировлар жазоланди.

Кўчма механизациялашган колонна томонидан белгиланган график бўйича устахона қурилишини бир ой ичида тугаллаш кўзда тутилади. Трест томонидан бу объектни белгиланган муддатда тугатиш учун ишчи кучи ва етарли қурилиш материаллари ажратилди, — дейилади жавоб хатида.

«СТАДИОН НЕГА ҚАРОВСИЗ?»

Чиноз районида ҳашар йўли билан қурилган спорт комплекси кейинги вақтларда қаровсиз қолганлиги, у ерда оммавий спорт тадбирлари ўтказилмаётганлиги ва бошқа жиддий камчиликлар газетанинг 5 сентябрь сонида танқид қилинган эди.

Район партия комитетининг биринчи секретари В. Гришчукдан юқоридаги мақолага жавоб олинди. Унда кўрсатилган камчиликлар тўғри эканлиги таъкидланади. Мақола район партия комитети ва район ижроия комитетида муҳокама қилинди. Мавжуд камчиликларни бартараф этиш, спорт иншоотларидан ўз мақсадида фойдаланиш тадбирлари кўрилди, физкультура ва спорт комитетининг раиси А. Қурбонов қаттиқ огоҳлантирилди. Йўл қўйган жиддий нуқсонлари ва спорт секцияларида олиб борилаётган ишларни бўшаштириб юборгани учун район халқ маорифи бўлими ҳузуридаги ёшлар спорт мактабининг директори Т. Расулов вазифасидан бўшатилди.

Шу кунларда бу спорт комплексида футбол, бокс, велоспорт, оғир атлетика ва бошқа секциялар ишлаб турипти.

Ғалаба районидаги хўжаликлараро спорт клуби тажрибалари ўрганилиб, бу ерда ҳам хўжаликлараро спорт клуби очиш учун тегишли ҳужжатлар тайёрланмоқда.

Район партия комитети спорт комплексидан район аҳолиси ўртасида физкультура ва спортни ривожлантириш мақсадларида фойдаланиш учун зарур чоралар кўрмоқда.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ХАЛҚАРО СЕМИНАР

СОФИЯ, 13 ноябрь. (ТАСС мухбири В. Кононенко хабар беради). Бугун Болгариянинг Толбухин шаҳрида «Технологик тараққиётни стратегик бошқариш» мавзуида халқаро семинар очилди. Семинарда Болгария, Венгрия, Совет Иттифоқи, Чехословакия, шунингдек Голландия, АҚШ, Швеция, Финляндия фирмалари, илмий ташкилотлари ва университетларининг вакиллари қатнашмоқдалар. Семинарни БХР фан ва техника тараққиёти давлат комитети билан халқаро амалий системали анализ институти ташкил этди.

Бу институт экономика, фан ва техникани бошқариш проблемалари билан шуғулланувчи ва ҳукуматга қарашли бўлмаган бирдан-бир институтдир. Шарқ билан Ғарбнинг таниқли олимлари ва мутахассислари шу проблемани ҳал этиш устида биргалашиб ишламоқдалар. Институтнинг янги программаси «Технология, экономика, жамият» деб аталади. Ҳозирги семинарда мана шу программа муҳокама қилинади. Программадан кузатилган мақсад — янги технологияларни тадқиқ этиш ва уларнинг айрим мамлакатлар ва регионлар иқтисодий ва социал тараққиётига таъсирини аниқлашдан иборат.

ПРОГРАММАВИЙ ҲУЖЖАТНИ ҚЎЛЛАБ—ҚУВВАТЛАБ

КОБУЛ, 13 ноябрь. (ТАСС). Шу кунларда бутун Афғонистонда «Революциянинг миллий-демократик характери ва ҳозирги шароитда унинг кечиктириб бўлмайдиган вазифалари тўғрисида»ги тезисларни қўллаб-қувватлаш юзасидан митинглар ва йиғилишлар ўтказилмоқда. Бу тезислар АДР Революцион Кенгашининг фавқулодда кенгайтирилган мажлисида маъқулланган эди.

АДРни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг тезисларда ўз аксини топган асосий йўналишлари АХДП ва АДРнинг меҳнаткашлар фаровонлигини оширишга қаратилган йўли ўзгармаслигини тасдиқлайди, дейишди Кобулда царандой (халқ милицияси) академиясида бўлиб ўтган митинг қатнашчилари. БАХТАР агентлигининг хабар беришича, академия ўқитувчилари ва тингловчилари АХДП Марказий Комитети номига мактуб йўлладилар. Мактубда улар тезисларни якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганлиги изҳор этилади.

Балхда ва бошқа бир қанча вилоятларда ҳам митинглар бўлиб ўтди.

АҚШнинг ҳарбий режалари

САН-ФРАНЦИСКО, 13 ноябрь. (ТАСС). Калифорния штатида АҚШ ҳаво-десант қўшинларининг катта кўламдаги машқлари ўтказилди. Бу машқларда Қўшма Штатлардан ташқарида операциялар ўтказишга мўлжалланган ҳарбий қисмлар қатнашди. Машқларда АҚШ мудофаа министри Уайнбергер ҳозир бўлди. Министр «тез ҳаракат қилувчи кучлар «Американинг манфаатларини ҳимоя қилиш учун» Марказий Америка, Яқин Шарққа ёки дунёнинг бошқа регионига жўнатишга тайёр ҳолда турибди, деди.

◆ НИКАРАГУА. Контрреволюцияга қарши курашда мамлакат Ички ишлар министрлигининг бўлинмалари катта роль ўйнамоқда. Улар сандиночи халқ армияси жангчилари ва «милицианос» отрядлари билан биргаликда республика ҳимоясида турибдилар. Суратда: Ички ишлар министрлиги бўлинмаларидан бири.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БАЙРУТ

Ливан ватанпарварлари Ршав ва Суэйда қишлоқлари яқинида, шунингдек Бинт-Жбайл районидаги Теллат-Хакбан қишлоғида Исроил босқинчиларининг ва уларнинг «Жанубий Ливан армияси» деб аталган қўғирчоқ бўлинмаларининг позицияларига ҳужум қилдилар. Партизанларнинг ҳаракатлари натижасида босқинчилар ва уларнинг малайлари талафот кўрди, анча техникасидан ажралди.

● ТОРОНТО

Канадада «тинчлик учун курашувчи Канада уюшмаси» деган урушга қарши умуммиллий коалиция тузилди. Бу коалицияга мамлакатдаги урушга қарши барча ташкилотлар ва группаларнинг вакиллари кирди. Торонтода тугаган таъсис конференцияси уюшманинг программаси ва вазифаларини белгилади. Янги тузилган коалиция қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва Канада мустақил ташқи сиёсат ўтказиш учун курашда мамлакатдаги барча урушга қарши ташкилотларнинг куч-ғайратини бирлаштириши лозим. Конференция Рейган «Самовий урушлар» программаси ва қуролланиш пойгасининг янги давраси хатарли оқибатлари хусусида жиддий ташвиш кучайиб бораётганини, шунингдек Канададаги урушга қарши кучлар ядро уруши хавфига, космоснинг ҳарбийлаштирилишига ва мамлакатнинг АҚШ хатарли ҳарбий тайёргарликларига жалб этилишига қарши биргаликда фаол ҳаракат қилишга интилаётганлигини ифода этди.

● ВЬЕНТЬЯН

«Пасасон» газетасининг хабар қилишича, Таиланд ҳарбийлари Лаос-Таиланд чегараси районида вазиятни ҳамон кескинлаштирмоқда. Таиланд ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари 10 ноябрь куни ЛХДРнинг осмон чегарасига бир неча марта бостириб кирган, шу жумладан Саябури вилоятида 9 километр ичкарига кирган.

(ТАСС).

ФРАНЦИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ПАРИЖ, 13 ноябрь. (ТАСС). Бу ерда Франция Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини тамомлади. Пленум иштирокчилари Франция Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ФКП Марказий Комитетининг секретари П. Лореннинг миллат мажлиси сайловига тайёргарлик тўғрисидаги докладини муҳокама этиб, бир овоздан маъқулладилар.

ФКП Марказий Комитети қабул қилган баёнотда Франциянинг барча коммунистлари бўлғуси парламент сайловида мумкин қадар кўпроқ овоз олиш учун курашни кучайтиришга даъват этилади. Франция Коммунистик партиясидан сайланадиган номзодлар барча коммунистлар фикрини ифодалаб, меҳнаткашлар манфаатларини ҳимоя қилишда, Францияда янгиланиш сиёсатини ўтказиш учун курашда Компартиянинг иродаси ва имкониятларини ифода этувчи омилкор, бообрў кишилар бўлиши керак. Коммунист номзодлар француз жамиятининг барча қатламлари — ишчилар, деҳқонлар, зиёлилардан иборатдир. Бу йил ФКП номзодларининг 30 процентидан кўпроғи хотин-қизлар, деб уқтирилади баёнотда.

Пленумда ФКПдан миллат мажлисига ўтказиладиган сайловга кўрсатиладиган номзодлар рўйхати маъқулланди. Сайлов 1986 йил 16 мартда ўтказилади.

◆ Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Яқинда бу ерда «Ирригация ва мелиорация» павильони фойдаланишга топширилди. Суратда: ана шу павильоннинг умумий кўриниши.

Х. Мирзакаримов фотоси.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

БОКУ ТЕАТРИ ТОШКЕНТДА

БУГУН республикамиз пойтахтида С. Вурғун номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Боку Давлат рус драма театрининг гастроллари бошланади. Озарбайжонлик саҳна санъати усталари бир неча кун давомида ўз репертуарларидаги энг яхши асарларини тошкентлик томошабинлар эътиборига тақдим қиладилар.

— Кўп асрлик маданий анъаналарга эга бўлган Совет Шарқининг машъали — Тошкентдай замонавий ва азим шаҳарда ўзимизнинг 66-ижодий мавсумимизни бошлаётганлигимиздан беҳад хурсандмиз,—деди суҳбатда театрнинг бош режиссёри, Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Д. А. Селимова. — Бутун совет халқи КПССнинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун қизғин меҳнат қилаётган шу кунларда ўзбекистонлик томошабинлар ҳузурида спектакллар намойиш этиш биз санъаткорлар учун ҳам шарафли, ҳам масъулиятлидир.

Театримиз Улуғ Октябрь инқилоби ғалабасидан кейин, аниқроғи, 1920 йилнинг 20 декабрида ташкил этилган эди. У шонли йўлни босиб ўтди. Ижодий коллективимиз Иттифоқимизнинг кўпгина йирик шаҳарлари ва қардош республикаларнинг пойтахтларида томошалар кўрсатган бўлсада, шу пайтгача Ўзбекистонга сафар қилмаган эди. Шунинг учун коллективимиз аъзолари бу ерда ўтадиган мазкур ижодий сафарни орзиқиб кутишди. Гастролга улар пухта тайёргарлик кўрдилар.

Бокулик санъаткорларнинг репертуари билан яқиндан танишар эканмиз, ундан классик ва замонавий озарбайжон драматургиясининг асарлари, шунингдек, чет эл ҳамда совет саҳна санъатининг энг яхши намуналари ўрин олганлигининг гувоҳи бўлдик. Давримизнинг ўткир муаммолари, замондошларимизнинг бой ва мураккаб маънавий дунёси бадиий акс эттирилган спектакллардаги етакчи ролларни Озарбайжон ССР халқ артистлари К. Адамов, С. Якушов, Г. Колтунова, Р. Гинзбург, Д. Гумаркина, Г. Ягизаров ва бошқа истеъдодли актёрлар юксак маҳорат билан ижро этадилар.

Гастроль давомида намойиш қилинадиган саҳна асарлари орасида драматург Г. Жавиднинг «Шайх Санъон», Н. Павлованинг «Қизлар яшар эди...», В. Азерниковнинг «Ҳаёт профессионали», Э. Радзинскийнинг «Нерон ва Сенека замонидаги театр», Л. Росебанинг «Премьера», Ж. Б. Мольернинг «Тартюф», А. Дюма-ўғлининг «Гул ушлаган аёл», А. Гельманнинг «Курси», М. Иброҳимбековнинг «Ёш аёлга мос эркак» номли асарлари бор. Булардан ташқари, меҳмонлар болалар учун С. Маршакнинг «Мушукнинг уйи», «Ҳашаматли болохона» эртак-пьесаларини ҳам тайёрлаб келишган.

Р. ҒАНИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

30-ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1985-1986 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УЗОҚ МАНЗИЛЛАРГА ҚАТНАЙДИГАН ПАССАЖИР ПОЕЗДЛАРИ ВАГОНЛАРИНИНГ ПРОВОДНИГИ. Ўқиш муддати 10 ой. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. 17ярим ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади;

РЕФРИЖЕРАТОРЛИ ПОЕЗДЛАРНИНГ МЕХАНИГИ ВА ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ. Ўқиш муддати бир ярим йил. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганларга 72 сўмдан стипендия берилади. 17 ярим ва ундан катта ёшдаги ўрта маълумотли йигитлар қабул қилинади;

ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ ЁРДАМЧИСИ. Ўқиш муддати 10 ой. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади. 17 ярим ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини тугатганларга диплом берилади. Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган ҳамма имтиёзлардан фойдаланадилар, жумладан Совет Иттифоқининг хоҳлаган ерига бориш учун бепул темир йўл билети берилади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), ҳарбий билет, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленин районн, Червяков кўчаси, 12-уй (1,5,26-трамвайлар, 106-автобуснинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон 91-14-07).

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ТЕХНИКУМИДА

ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИ ОЧИЛАДИ

(6 ойлик—январь ойидан, 3 ойлик март ойидан ва бир ойлик июль ойидан).

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Сарикўл кўчаси, 3-уй (66, 161-автобусларнинг «Темир йўл транспорти техникуми» бекати). Телефонлар: 32-40-85, 99-05-32.

ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР—ҲАЁТГА

ТЎЙЛАР ТАРТИБГА ТУШЯПТИ

БЕКОБОД қишлоқ Совети ижроия комитети ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши курашни аввало маҳаллалардаги тўй-ҳашамларни тартибга солишдан бошлади. Бунинг учун Навоий номли колхоз правлениеси билан ҳамкорликда хўжаликнинг ҳамма участкаларида тўй ва бошқа маросимларни ўтказиш комиссиялари тузилди. Уруш ва меҳнат ветеранлари, қишлоқ хўжалик илғорларидан иборат комиссия назоратида Қурбон Ёриев, Эгамберди Дўсбеков, Бўрибой Эшматов, Раимқул Жўраевлар хонадонидаги тўйлар ичкиликсиз, тартибли ўтди.

Нон исрофгарчилигига барҳам берилди. Аёлларнинг ортиқча тоғора-тугунлари ҳам камайди. Никоҳ тўйлари узоғи билан кечаси соат ўн иккиларгача давом этяпти.

Бу янгича маросимларни турмушга сингдириш йўлидаги дастлабки қадамлардир, ҳали бу соҳада кўп ишлар қилиниши керак. Жумладан, никоҳ тўйларини янада ихчамлаштириш, яъни, унаштириш, қиз оши, тўй юбориш каби маросимларни ҳам қатъий тартибга солиш зарур. Шунингдек тўйларга санъаткорларни олиб келиш учун уриниб, ортиқча пул сарфлаш ҳамон барҳам топгани йўқ. Ҳолбуки, район маданият уйи ва колхоз бадиий ҳаваскорларининг хизматидан фойдаланиш мумкин.

Х. ОТАҚУЛОВ.

ОДДИЙ КАСБ ЭГАЛАРИ

ЭТИКДЎЗ

ОРЖОНИКИДЗЕ район аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг Қибрайдаги этикдўзлик дўкони устаси Илья Николаевич Календарёв ана шундай оддий касб эгаси. У ўн беш йилдан бери этикдўзлик қилади. Унинг ҳузурига ҳар куни ўнлаб мижозлар келишади, оёқ кийимларини пухта соз лаб берганлиги учун устага миннатдорчилик билдириб, хурсанд бўлиб қайтишади.

— Маҳаллаларда, турар-жой кварталларида этикдўзлик дўконлари кўпайса аҳоли учун жуда қулай бўларди, — дейди Илья Николаевич. — Улар бироз эскиган ёки уер-буери кўчган, йиртилган пойабзалларини ташлаб юбормай, бизга олиб келишса, обдон пухта ремонт қилиб берсак, яна узоқ вақт кийишади. Натижада аҳолининг маблағи, давлатнинг хом ашёси тежалади.

Т .ЭШБЕКОВ.

ЧЎПОНЛАР УЙЛАРИ ЧАРОҒОН

Келес массивидаги Жамбул номли совхоз чўпонларининг хонадонлари ҳозиргача движок ёрдамида ёритиларди. Яқинда Чиноз район электр тармоқлари идорасининг В. Соловьев бошлиқ бригадаси нурчилари 32 километрлик электр узатиш линияси ўтказди. Эндиликда чўпонлар уйлари ҳамиша чароғон бўлади.

Совхозда янги подстанция ҳам ишга туширилди. Хўжаликни электр энергияси билан таъминлашни янада яхшилаш мақсадида 2,5 минг киловатт қувватга эга бўлган марказий подстанция қурилиши ниҳоясига етаяпти. Совхозни электрлаштиришда А. Ҳасанов, Т. Файзулин, Т. Илёсов каби нурчилар намуна кўрсатмоқдалар.

С. ҚОСИМОВА. Л. БАДИЕВА.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

БЎШ КЕЛМА, ГАВҲАР

Халқаро шашка бўйича аёллар ўртасида «Тошкент тонги» Бутуниттифоқ турнири давом этарди. Округ офицерлар уйининг спорт зали сув қуйгандек жим-жит. Барчанинг нигоҳи ўртароқдаги столга қадалган: мураккаб комбинацион вазият устида қорачадан келган, жиккакина қизча бошини эгиб ўйчан ўтирибди. Бир қарашда уни шу турнир иштирокчиси эканлигига, ишонмайсан, киши. Лекин чирчиқлик мактаб ўқувчиси Гавҳар Норбекова кўплаб спорт мастерлари ва ҳатто халқаро классдаги мастерлар иштирокидаги турнирда қатнашишга жазм қилди. Бугун эса у турнирнинг энг тажрибали ўйинчиси, халқаро тоифадаги СССР спорт мастери Зоя Садовская билан куч синашаяпти.

Зоя навбатдаги донани суриб соатини тўхтаганига анча бўлди. У залга чиқиб кетганини Гавҳар сезмади ҳам. Бутун диққат-эътибори шашка тахтасида. Бу залда фақат у ва шу тахта бордек гўё. Уни ҳар томондан расмга олаётган фотомухбирлар ёритгичларидан тарқалаётган нур ҳам унинг нигоҳига тегмаётгандек.

«Тажриба ўз кучини кўрсатаяпти, — деди кимдир ёш спортчининг аҳволига ачингандек, — ахир Садовская билан Норбековани тенглаштириб бўлмайди-да».

Шу топда Гавҳар навбатдаги юришни қилди. Лекин рақибидан фарқли ўлароқ ўрнидан турмади.

«Аймадим-ми, тажрибасиетмаётганлиги бир нави, бироз чўчияпти ҳам», — шашка «билимдони» ўзича ўйинни шарҳлашда давом этарди... Лекин бир неча юришдан сўнг вазият ўзгардиқолди: энди залда бемалол айланиб юрган З. Садовская чирчиқлик қизчанинг «топишмоғи» устида обдон бош қотирарди. Барибир бўлмади, халқаро мастер мағлубиятдан қутилиш йўлини тополмади. Ёш рақибини ғалаба билан табриклади.

Чирчиқдаги 8-мактабнинг 8-синф ўқувчиси Гавҳар Норбекова республикамизда ўсиб келаётган истиқболли шашкачилардан биридир. Унинг спорт биографияси ҳозирча жуда қисқа: 1981 йилдан СССР спорт мастери Ю. Бобохонов раҳбарлигида шуғулланмоқда. Тиришқоқлиги, тренер ибораси билан айтганда «кишини ҳайратга соладиган даражада тоқатли» эканлиги сабабли шашкада учрайдиган мураккаб комбинацион вазиятларнинг энг оптимал ечим вариантларини билиб олди. Натижада кўп ўтмай, 1983 йилда бронза совриндори бўлди. Бу эса СССР спорт мастерлигига номзод нормативини бажариш учун етарли кўрсаткич эди. Шу йили у аввалига қизлар ўртасида республика чемпионати, кейин эса Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон чемпиони бўлди.

Гавҳар ҳозирги пайтда аъло ўқиш билан бирга ўз спорт маҳоратини ошириш устида тинмай изланмоқда, тажрибали шашкачилар суҳбатида бўлмоқда. Унинг орзуси битта: у ҳам бўлса юксак спорт чўққиларини забт этиб, барча мусобақаларда Тошкент область шарафини муносиб равишда ҳимоя қилишдир.

Ҳ. ИНОҒОМОВ, М. МИРАЛИМОВ.

ОЛМАЛИҚДА ГАНДБОЛНИ СЕВАДИЛАР

Қизлар ўртасида ўтказилган республика чемпионатида олмалиқлик гандболчилар бу гал Тошкент области шарафини ҳимоя қилдилар. Наманганда республикамизнинг кўплаб областларидан келган кучли спортчилар ўзаро мусобақалашдилар. Ғолиблар СССР чемпионатида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритишлари сабабли ҳам баҳслар кескин бўлди.

В. Мўминов раҳбарлигидаги Олмалиқ спортчилари пойтахт областида карвонбошилик қилади. Команданинг кўпгина ўйинчилари республика ёшлар терма командаси сафидан мустаҳкам ўрин олишган. Шунинг учун ҳам томошабинлар бу команданинг ўйинини орзиқиб кутардилар. Областимиз вакиллари спорт мухлисларининг ишончларини тўла оқладилар. Республика чемпионатида вакилларимиз биринчи ўринни эгалладилар.

С. Сандлер, Е. Порфирьева, З. Шарифжонова, Е. Подолько, Е. Даромейчук, Г. Кашеварова, М. Рублева, Н. Самсонова, Д. Эргашева, И. Знамова, О. Тайбулатовалардан иборат командамиз мамлакат чемпионатида Ўзбекистон ССР спорт шарафини ҳимоя қилиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Л. СИТНИКОВА.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ҒАЛАБА БИЛАН БОШЛАШДИ

◆ ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалик институтининг спорт залида қўл тўпи бўйича аёллар ўртасида мамлакат чемпионати биринчи лигаси қатнашчилари мавсум ўйинларини бошладилар. Тошкентнинг «Текстильшик» гандболчилари биринчи кун Олмаотанинг «Экономист» командаси билан учрашиб, 32:27 ҳисобида ғалабага эришдилар. Вакилларимиз кеча Ленинграднинг «Звезда» командаси билан куч синашишди.

Тошкент турнирида олти команда қатнашмоқда. Биринчи турда Бокунинг «Меҳсул» командаси Одессанинг «Политехник» клубини 32:28 ҳисобида енгди. Ленинграднинг «Звезда» ва Ленинаканнинг «Арагац» спортчилари ўртасидаги учрашув 25:25 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

ТОШКЕНТЛИКЛАР УСТУНЛИГИДА

◆ ҚИЛИЧБОЗЛИК бўйича Ўзбекистон кубоги мусобақаларида турли кўнгилли спорт жамиятлари терма командалари ва область вакиллари сафида юзга яқин спортчи иштирок этмоқда. Эркаклар ўртасида рапира беллашувларида тошкентликлар тўла устунлик қилишди. В. Логвин, Б. Абдигулов, М. Сўлаймоновлар рақибларини йирик ҳисобда енгишди.

ЯНГИЙЎЛЛИК ШАХМАТЧИНИНГ ЮТУҒИ

◆ РЕСПУБЛИКАДА шахмат спортига асос солган ва бу спорт турининг равнақига муносиб ҳисса қўшганлардан бири Азмиддин Хўжаев хотира соврини турнирини ўтказиш анъана бўлиб қолган. Бу сафарги 14-турнирда республикамиз спортчиларидан ташқари Москва, Ленинград, Харьков, Боку, Семипалатинск ва бошқа бир қатор шаҳарлардан келган шахматчилар ҳам иштирок этишмоқда. Икки турдан сўнг икки ғалабага эришган янгийўллик В. Егин пешқадамликни қўлга олди. Тошкентлик спорт мастери Д. Қаюмов ҳисобида 1,5 очко бор.

Кеча учинчи тур ўйинлари ўтказилди.

ҲАР ТЎҒРИДА

ТЎПНИ ЕРГА ТУШИРМАЙ...

САЛКАМ 18 КИЛОМЕТР

Пловдивлик Радослав Николаев жуда қизиқ рекорд ўрнатди. У футбол тўпини 3 соат 12 минут мобайнида ерга туширмай, боши ва оёқларида машқ қилди. Ана шу вақт ичида тўпни 18110 марта ўйнаб, стадион бўйлаб 17950 метр масофани босиб ўтди.

ЕРДА УХЛАМАСИН ДЕБ

Жаҳонда энг баланд баскетболчи бўйи 2 метр 47 сантиметр Манута Боледир. Американинг «Вашингтон Буллетс» командаси ўйинчиси М. Боле асли суданлик бўлиб, илгари чўпонлик қилган. 23 ёшли бу спортчи ҳатто товонини кўтармай тўпни тўрга ташлайди. Бироқ, Боленинг ўзига яраша ташвишлари ҳам бор. Мисол учун у меҳмонхоналарда ҳамиша ерда ухлашга мажбур бўларди. Яқинда ишқибозлар Манутага атаб махсус уч ғилдиракли ўриндиқ тайёрлашди У ҳадя этилган бу ўриндиқни бошқа шаҳарларга борганда ўзи билан олиб юришга мажбур.

АЭРОБИКАНИНГ АДАШИ

Аэроб — бу эркаклар учун мўлжалланган аэробика ҳам, аэробус сўзининг қисқартирилган кўриниши ҳам эмас. Балки у бир буюм бўлиб, колифорниялик Циммерман деган кимса уни 318 метр, 82 сантиметр узоқликка улоқтирган.

Аэроб — пластик қопламали резина ҳалқачадир. 318 метр Инсон қўли билан улоқтирилган ҳеч қандай буюм шу пайтгача бунчалик узоқ масофага бориб тушган эмас.

ҲЕЧ ҚАЧОН КЕЧ ЭМАС

Коллежда тарихдан дарс берадиган Билл Фолк 45 ёшигача югуриш билан шуғулланмаган. Ҳозир у 52 ёшда бўлиб, тенгқурлари ўртасида энг яхши марафончилардан ҳисобланади. Унинг кейинги кезларда эришган натижаси 2 соат 36 минут 26 секунд ва 2 соат 31 минут 42 секунд. Фолк 42 километр 195 метрли масофани 2 соат 30 минутда босиб ўтишни орзу қилаяпти.

Б. Фолк югуриш билан шуғулланганидан бир йил кейин 10 километрни 34 минутда, марафон масофани 3 соат 8 минутда босиб ўтган эди. Ўшандан бери у натижаларни муттасил яхшилаб бораяпти. Ҳафтада 3-4 марта югуриб, тез-тез мусобақаларда қатнашиб турмоқда.

— Эришган натижаларимни яхшилаб бораяпман, уларни яхшилай олмаган тақдирда ҳам барибир югураверамаи, чунки у саломатлигимга фойда экан, — дейди спортчи.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТВ

БУГУН

● МТ I

9.00 «Время». 9.40 Мактаб ўқувчиларининг икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Фрунзе номли колхоз раиси В. Я. Горин билан учрашуви. 10.25 «Юзма-юз». Беш серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия. 11.30 Ҳужжатли фильмлар: «Владимир Циаль», «Жонли дарахт». 12.00 РСФСР халқ артисти В. Довейко ҳамда «Романтики» цирк группаси ҳақида фильм-концерт. 12.35 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Фан ва меҳнат иттифоқи». Ҳужжатли фильмлар. 16.00 «Рус тили». 16.30 «Подмосковье қишлоғининг бугуни ва эртанги куни». 17.05 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Алиса Мўъжизалар мамлакатида», «Алиса Зазеркальеда». Мультфильмлар. 18.35 «Ҳамдўстлик». Тележурнал. 19.05 «Қувноқ нотачалар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Инсон ва қонун». 20.00 А. Глазунов. Скрипка ва оркестр ижроси учун концерт. 20.25 Томошабинларнинг талабларига биноан. «Ит пичан емас, отга ҳам бермас». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 21.30 «Время». 22.00 «Ит пичан емас, отга ҳам бермас». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.05 «Дунё воқеалари». 23.20 Т. Рузавина ва С. Таюшев куйлайди.

● МТ II

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Трасса». Бадиий фильм. 20.20 «Менинг далам». Ҳужжатли фильм премьераси. 20.45 «Шахмат мактаби». 21.15 Кичик концерт. 21.30 «Время». 22.05 Ҳужжатли фильм. 22.15 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Сокол» — МАСК. 2 ва 3-даврлар. 23.45 Поэзия. К. Рилеев. 00.15 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Зенит» — «Динамо» (Киев). 2-тайм. «Спартак» — «Металлист». 2-тайм. Йўқлама. Ленинград ва Москвадан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика. 7.50 Салом, кичкинтойлар!» Мультфильм. 8.00 «Тонгги тароналар». 8.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ўринбосарлар улғаймоқда». 8.20 Телефильм 8.30 «Ахборот».

* * *

18.00 Янгиликлар. 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг». 18.45 «Қирол ва қовунлар». Мультфильм. 19.00 «Алкоголизмга қарши кураш — ҳамманинг иши» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Афсоналар ороли». Телефильм. 19.55 «Анъаналар ва замонавийлик». Олмалиқликлар турмушида янги урф-одатлар ва маросимлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Область театрлари солистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Илғор тажриба мактаби». Дўстлик районидаги Ленин номли қишлоқ хўжалик техникумининг А. Нурлибоев бошлиқ бригадаси ҳақида ҳикоя. 22.20 «Эртага — премьера». Кинокўрсатув. 23.30 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

● Ўз ТВ II

9.00 — 16.25 МТ II. 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Революция туфайли туғилган». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 10-серия. «Сўнгги учрашув» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Ритмик гимнастика. 20.05 «Ашулачи йигитлар». Фильм-концерт. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Гжельск жилолари». Телефильм. 21.00 «Беш йиллик кишилари ва ишлар» (рус.). 21.30 МТ II.

ДИҚҚАТ: ЯНГИЛИК!

«ПОЛЯНА» МЕБЕЛЛАР ТУРКУМИ

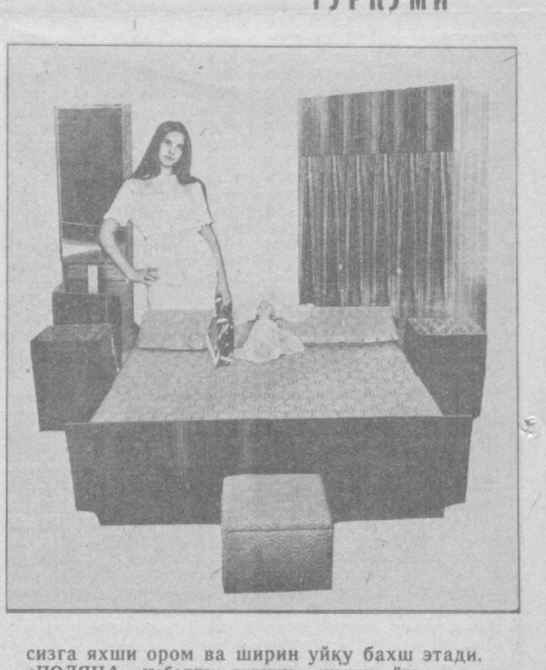

сизга яхши ором ва ширин уйқу бахш этади.

«ПОЛЯНА» мебеллар туркуми сизнинг ётоқ хонангизни файзли ва қулай қилади. Антресолли икки шкаф, икки кровать ва уларнинг тумбочкаси, трюмо ва туфикни ўз хоҳишингизга биноан дид билан жойлаштираоласиз.

Бухоро мебель фабрикаси 1986 йилдан бошлаб ана шу янгиликни ишлаб чиқара бошлайди.

«ПОЛЯНА» ўзига ўхшаш мебеллардан трюмоси конструкциясининг тузилиши такомиллашганлиги билан ажралиб туради.

Баҳоси—600 сўм.

«УЗБЕКПРОЕКТМЕБЕЛЬ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон 55-22-89).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/XI да **Кузнинг биринчи куни** (19.00), 16/XI да **Парвона** (19.00), 17/XI да **Куёв** (19.00).

Ўзбекистон Компартияси Оржоникидзе район комитети ва район ижроия комитети Тошкент қишлоқ хўжалиги институти партия комитети секретари **Зоир Юнусович МАҚСУДОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари — 335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши—325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 337010, 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда — 325593; совет қурилиши—325645; маданият—325767; ахборот ва спорт —337010, 325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар ҳамда ҳарбий ватанпарварлик—325556; редакция бўйича тунги навбатчи —334808, 325353.

Р —06137. А 1826. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. V 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12